Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5392 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 22/4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1908 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 4 ՇԱԲԱՆ 1321 Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5392

درعليه‌ده غلطه‌ده «آره‌وولك» غزته‌سى اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ
» » »	վեցամսեայ	70 »
» » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուին, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրութեան։

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ՏՕՔԹԷՕՐ «ՆԻՖԹ»ՆԵՐԸ

Ծանօթ դեղագործ Մնակեան էֆ. անցեալ օր, խօսակցութեան մը միջոցին, հետեւեալ մանրավէպը կը պատմէր։

Անգամ մը, Եօզղատ գտնուած միջոցիս, ծանօթի մը հանդիպեցայ որ երբեմն սափրիչ էր Եօզղատի մէջ։

—Ի՞նչ կ'ընես հոս, հարցուցի զարմացած։

Բայց տակաւին պատասխան չառած՝ մարդ մը մտաւ մեզի, եւ հօղարումէկ խոնարհութիւն ընելով բաւ ծանօթիս.

—Աման տօքթէօր էֆէնտի, մեր հիւանդը մեռաւ։

Տօքթէ՜օռ... ա՜լ աւելի մեծ զարմանքով մը կը դիտէի երբեմնի ծանօթս, որ քանի մը պայմանադրական խօսքերով կը ճամբէր հիւանդին տէրը։

Երբոր մարդը հեռացաւ, հարցուցի իսկոյն.

—Աստուած սիրես, ի՞նչ կ'ընես հոս։

—Չլսեցի՞ր, բժշկութիւն կ'ընեմ։

—Բժշկութի՞ւն...

—Այո՛... ինչո՞ւ կը զարմանաս։

—Բայց եղբայր, դուն հայերէնէ զատ ուրիշ ոչ մէկ լեզու գիտես, հայերէն գիտնալդ ալ տարակուսելի է արդէն, ինչպէ՞ս սորվեցար բժշկութիւնը, ո՞ւր դաս առիր, ի՞նչ կարդացիր։

Ծանօթս, հանդիսաւոր շեշտ մը տալով ձայնին՝

—Ե՛ս, բաւ, Նիֆթ բժշկին մեթոտին կը հետեւիմ, անոր գրութեան համեմատ կը բժշկեմ։

Նիֆթ բժի՜շկ... երկար ատեն մտածեցի այս անունին վրայ որ իր անծանօթութեամբը միայն նշանաւոր ըլլալ կը թուէր։

Կ'ուզէի գիտնալ թէ ո՛վ է այդ համբաւոր մարդը որուն գրութեան շնորհիւ կարելի կ'ըլլայ ո՛ եւ է սափրիչի մը բժիշկ դառնալ, առանց դասի եւ ընթերցանութեան։

Բաւական ժամանակ անցնելէն վերջը հասկցայ միայն թէ ի՛նչ կը նշանակէր այդ անունը։

«Նիւթ բժշկական» անունով գիրք մը տպուած է Պոլիս, շատ տարիներ առաջ, որ հիւանդութեանց դարմանման մասին հրահանգներ կը պարունակէ։

Մեր սափրիչը հատ մը ձեռք կը ձգէ այդ գիրքէն, եւ «Նիւթ»ը «Նիֆթ» կարդալով կը հետեւցնէ թէ Նիֆթ անունով բժիշկի մը գործն է տարիկ։

Մնացածը կը գուշակէք անշուշտ։ Կը կարդայ գիրքը, հրահանգները գո՛հ կ'ընէ, եւ անանկ կարծելով թէ ամբողջ բժշկութիւնը կլլած լմնցուցած է, սափրիչի խանութը գոցելով դուրս կը մեկնի՝ բժշկութիւն ի գործ դնելու։

* *

Մնակեան էֆէնտիի պատմած այս մանրավէպը շատ հին դէպքի մը կ'ակնարկէ թէեւ, բայց տակաւին մինչեւ այսօր, գաւառային անկիւններու մէջ քիչ չեն այն բժիշկները՝ որոնք «Տօքթէօռ Նիֆթ»ի գրութեան կը հետեւին։ Այսինքն այն տեսակ մարդիկ՝ որոնք պարզ գլխու ցաւ մըն ալ չեն կրնար դարմանել, եւ որոնք սակայն ամէնէն ծանր հիւանդութեանց հետ կը խաղան, աքթարներուն ու դեղագործներուն առեւտուրը ծաղկեցնելով։

Քանի՜նե՛ր կան որոնք զոհ կ'երթան այդ տգէտ բժիշկներուն։

Անոր պատճառը նախ սա՛ է որ, շատ մը տեղերու մէջ, ժողովուրդը բժշկութեան վրայ ամենատարրական գաղափար մը անգամ չունի, եւ հիւանդի մը տէր եղած ատեն աւելի կը նախընտրէ «Տօքթէօռ Նիֆթ»ի գրութիւնը գործադրող մակաբոյծները քան թէ իրական բժիշկներ։

«Բժիշկ» բառը ընդհանրապէս իբր մահուան խորհրդանշան մը ըմբռնուած է այդ տեսակ համայնքներու մէջ։ Անոնց աչքին՝ բժիշկը մահուան աւետաբերն է, մահուան առաքեալն է. այս պատճառաւ կը զգուշանան անկէ, եւ իրենց հիւանդները կը յանձնեն «քէօք»ճիներու, անոնց փորձառական բժշկութեան հետամուտ անձերու, որոնք, աւելորդ է ըսել թէ «Տօքթէօռ Նիֆթ»ի աշակերտներ են մեծ մասամբ, անանուն շառլաթաններ որոնք մահ միայն կը սփռեն իրենց շուրջը։

* *

Այս կացութիւնը բարւոքելու համար պէտք չէ բնաւ այդ շառլաթանները անհետացնելու աշխատիլ։

Ատիկա օգուտ մը չպիտի ունենայ, որովհետեւ հիւանդի մը տէրը եթէ դարմանը իր ուզած մարդը չգտնէ, ինք «տօքթէօր Նիֆթ» մը պիտի դառնայ հիւանդին գլխուն, եւ արդիւնքը տարբեր բան մը չը պիտի ըլլայ անշուշտ։

Այդ շառլաթանները թող մնան, բայց միւս կողմէ ալ պէտք է ջնջել այն նախապաշարումը որ գոյացուած է բժշկութեան մասին. պէտք է ժողովրդեան հասկցնել բժշկութեան օգուտը, անկէ ծնելիք բարիքները, եւ յետոյ զանոնք զգուշացնել շառլաթաններէն, ճշմարիտ մահուան առաքեալներէն։

Արդէն անգամ մը որ ժողովուրդը ըմբռնէ իրական բժշկութեան օգուտները, ա՛լ բնաւ պէտք չի տեսներ «Տօքթէօռ Նիֆթ»երու. բարիքը ինքնին յառաջ կուգայ։

* *

Այս տարի, պատեհութիւնը ունեցայ այցելելու Խաչգիւղ, Արմաշէն 4–5 ժամ հեռաւորութիւն ունեցող պզտիկ համայնք մը՝ զոր Զարխափանի միաբան մը՝ Ներսէս վարդապետ կառավարէ։

Գիւղին բնակիչները կը բաղկանան հայ Լազերէ, որոնք հոս եկած են Օրտուի կողմերէն։

Խօսակցութեան միջոցին՝ ահա թէ ի՛նչ պատմեց Ներսէս վարդապետ։

— Ասկէ առաջ, գեղացիք երբ հիւանդ մը ունենային, «արեւահար» եղեր է ըսելով կը բռնէին խեղճ մարդը մինչեւ վիզը տիղմի մէջ կը թաղէին, առանց երբեք բժիշկ բերել մտածելու։ Աւելորդ է ըսել թէ հիւանդը իսկոյն կը մեռնէր։ Երկար ատեն աշխատեցայ այդ սովորութիւնը արմատախիլ ընելու համար, եւ վերջապէս յաջողեցայ։ Հիմա այնչափ մեծ հաւատք մը ունին բժշկութեան վրայ որ հիւանդ մը ունենալնուն պէս մէկ երկու օրուան ճամբայ կը կտրեն եւ բժիշկ կը բերեն։

Ահա ի՛նչ որ պէտք է ընել։

Առաջնորդ, քարոզիչ ու քահանայ եթէ ամեն տեղ Ներսէս վարդապետի օրինակին հետեւին, այդ տեսակին չարիքին առաջքը դիւրաւ կ'առնուի։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ՊՏՈՅՏԻ ՆՈԹԵՐ

ԱՂԹԱՄԱՐ

Բ.

Տասնեօթ տարիէն հազարամեակը թեւակոխող Աղթամարայ Ս. Խաչի փառաւոր տաճարին քով՝ կարելի չէ անտարբեր կենալ բարոյական տաճարին ալ հանդէպ, որ միշտ նիւթականին խարիսխը, հոգին ու զօրավիգն է եղած։ Ժառանգաւորացը՝ եւ ասկէ ելլող կամ զայն պահող միաբանութիւնը, ահա՛ երկու էական տարրերը բարոյական տաճարին։

Վանքի միաբանութեան գլուխը կը գտնուի արդ՝ Տ. Յովսէփ եպս., ծերունազարդ, բարեմիտ եւ աւանդապահ եկեղեցականը, որ Կտուց անապատէն Աղթամար, իր նախկին մենաստանը փոխադրուած է, իր կեանքի վերջալոյսը խաղաղութեամբ Ս. Խաչի տաճարին ծուայնելով անցընելու։ Եկեղեց. կարգերուն ու կանոններուն իր նախանձախնդիր ու բարեպաշտիկ հոգիէն շատ բան կը սպասէ Աղթամարայ տաճարը, որու մէջ եղած ժամերգութիւնները, կարգերն ու կանոնները, Սրբազանին վկայութեամբ, հեռու են, դժբաղդաբար, իր անունին ու դիրքին արժանի նախանձելի վիճակ մը ունենալէ։ Երկրորդ, եւ ամենակարեւոր դէմքը Վանքին համար Կաթող. Տեղապահ Տ. Արսէն վարդապետն է. կորովի, հանդարտաբարոյ, գործունեայ վարդապետ մը, որ ներկայ պարագային, իր թերութիւններովը հանդերձ, ամբողջ Աթոռին վարչական գործերուն միակ ձեռնհաս անձնաւորութիւնն է։ Նոր շինութիւններ, նորոգութիւններ, Ժառանգաւորաց վարժարանի համար տարած խնամքը, (ասոր մասին տե՛ս վարը) ամենօրեայ վարչական կնճռոտ խնդիրներու լուծումները, պատկանեալ իշխանութեանց հետ իր մշակած բարւոք յարաբերութիւնները եւ շահած համակրանքը՝ փոքր արժանիք մը չէ որ կը մատնանշեն։ Հոս, մասնաւոր գոհունակութեան արժանի եղաւ, Շատախ գաւառին բարոյապէս քայքայուն դպրոցին վերակազմութիւնը, երբ Արսէն հայր Սուրբը, վերջերս Երամեան էֆ.ի ընթացաւարտներէն ուսուցիչ Պ. Դաւիթ Փափազեանը վարձելով յիշեալ գաւառը ղրկեց։ Ահա՛ լաւագոյն եւ միակ միջոցը՝ այս միջոցին Աղթամարայ թեմերուն մէջ ոտնձգութիւն ընող բողոքական շրջուն քարոզիչներու դէմ։ Յօգնակիին դէմ յօգնակի պէտք է սակայն։

Իրենց արժանիքով մասնաւոր կարեւորութիւն ունին նաեւ Տ. Դանիէլ վրդ.՝ Խիզանի առաջնորդ, Տ. Եղնիկ վրդ.՝ Զարտանի գործունեայ վանահայր, ինչպէս նաեւ Նարեկայ նախորդ վանահայր Տ. Յովհաննէս վրդ. որ կղզին կը գտնուի եւ անպաշտօն է այժմ։ Կաթող. Տեղապահին օգնական Տ. Պետրոս վրդ. քիչ մնաց պիտի մոռնայի։

Սակայն այս կրօնականները անբաւական են Աղթամարայ մեծ Վիճակին համար, Հայր. Աթոռ մը, որ իր թեմերը՝ Վանայ, Պիթլիզի, Տիարպէքիրի եւ Մուսուլի կուսակալութեանց մէջտեղերը ցրուած է, թուով տասնէնը, չի կրնար գոհանալ վերոյիշեալներով միայն։ Այդ թեմերու մէջ շատ վանքեր, եկեղեցիներ ու կրօնական մխիթարութեան ու կրթութեան կարօտ ժողովուրդ մը կայ։ Հոն վանքեր կան որոնք առանց վանահայրի կը մնան, գեղեր առանց քահանայի, մանուկներ առանց ուսման եւ ժողովուրդը տակաւ կ'օտարանայ եկեղեցիէն, մոռնալով մայրենի լեզուն։

Ժառանգաւորաց. — Ժառանգաւորաց վարժարանը կը բաղկանայ 24 աշակերտներէ եւ Ազգ. Պատրիարքարանէն ամսական 12½ ոսկի նպաստ կը ստանայ։ Աշակերտները սրամիտ եւ քաջողջ են. կը բնակին գետնայարկ դասարան մը, կը ճաշեն մութ ու խոնաւ ճաշարան մը խիստ աննախանձելի կերակուրներ։ Քննութիւններու մէջ յաջող դուրս եկան։ Մանաւանդ Թուրքերէնի քննութիւնը որ կատարուեցաւ մասնաւոր հանդիսաւորութեամբ, ուրբաթ օր մը, դրսի տան պարտիզին մէջ, եւ որուն հրաւիրուած էին Գաւառի գայմագամը, իր օգնականը եւ ուրիշ կառավարական պաշտօնեաներ՝ շատ փայլուն անցաւ։ Ժառանգ. սաներ մանրակրկիտ քննութիւններէ ետքը՝ երգեցին Թուրքերէն երգեր եւ ոմանք կարդացին ուղերձներ։ Ապա հրաւիրեալները հրաւիրուեցան դրսի տան վեհարանը եւ մեծարուեցան օշարակով, թէյով եւ կարկանդակներով։

Վանքի մէջ ապագայ ուսեալ կրօնականներ եւ թեմերու համար ալ արժանաւոր հովիւներ պատրաստելու համար, լաւագոյն պիտի ըլլար, եթէ Վարագայ մէջ բացուելիք Ընծայարանին համար ասկէ ալ առնուէին քանի մը խելահաս սաներ, որոնք այժմէն իսկ այդ մասին ապագայ կը խօսանան եւ փափագող ալ են։

Կղզին. — Բնականօրէն նետուած խառնիխուռն քարերու եւ բարձրաբերձ ժայռերու ամբարտակ մըն է կղզին, հսկայ, առասպելական կէտի մը ձեւով, որ բարձրագլուխ, ալիքը ճեղքելով դէպ ի հիւսիս կը ցցուի. ահագին կրեայի մը նմանող Առտէրը կլլելու համար կարծես, որ իր դիմաց, հեռուն, իր պարզուկ տեսքն է ցուցադրած։ Եզերքները նոյն իսկ հարթ չեն, այլ վայրկենապէս գահավէժող եւ անվարժ ու անխոհեմ լողացողը Պոսիդոնի մահաշունչ խորերը առաջնորդող։ Տաճարը, պարզուկ վեհարանը, հիւրանոցները, խուցերը, դպրոցը, հազիւ քիչ մը հարթ տարածութիւն գրաւած եւ շուրջանակի տեղաւորուած են, մէջտեղը ընդարձակ բակ մը թողլով։ Այս ու այն կողմը, քարի սիրտէն դուրս փախած կանաչ նշենիներ, փունջ փունջ, չոր կղզին կը կենդանացնեն, երբ ամառուան արեւը, ծարա՛ւ արեւ, բոլոր խոտերու ջուրն է խմած քամած, զանոնք չոր, դեղին, ախրատեսիլ ու աղաղուն դարձնելով։ Սա տեղ, խաղողի որթեր՝ որդերու պէս երկար ու ոլորապտոյտ, չգիտես ուրկէ՝ դուրս տուած, դէպ ի վեր կը մագլցին, քարերուն, խոտերուն պլլուելով, հողեր ճանկռելով։

Անդին խաչքարեր, ծուռ, շիտակ, պառկած, բորբոսած կանաչ, կարմիր ու դեղին, կը կենան կիսովին աւրուած կամ անընթեռնլի արձանագրութիւններով՝ որոնց վերը՝ անտարբեր, պարզ խաչ մը կը թեւածէ։ Մողեզները տաքը կը լողան, որոնցմէ ոմանք ձուկի շարժումներով կը յառաջեն դէպ ի ներսերը ծովուն, զիրար գերազանցելու նպատակաւ։ Փորի վրայ, կանակի վրայ, կողի վրայ կը լողան, կը կանգնին ջուրին մէջ, կը նստին նոյն իսկ աներկիւղ թռչուններու պէս։ Ուրբէններ, նորասներ, բարակ ձող մըն են հեծած ու կը սուրան ուրախ զուարթ։ Բակին մէջ քանի մը փոքրեր կը կայտառեն, երկու եկամուտ, սեւ ու սպիտակ, ոստոստող ձագարներուն հետ. մինչ հոն, զանգակատունին տակը, զանգեր իրենց աղու նուագն է որ կը զօղանջեն երեկոյեան ժամերգութեան հրաւիրելով ամէնքը։ Ժամէն ետքը, կ'ուղղուինք դէպ ի կղզիին ամենէն բարձր կատարը։

Վայրկեան մը առաջ հասնելու բուռն տենչը կը մղէ մեզ քարերէ, մեծ ժայռերէ, նեղ ու վտանգաւոր նրբուղիներէ վեր, միշտ դէպի վեր եւ վերջապէս կը հասնինք բաղձացեալ վայրը, նեղ ժայռին կատարը՝ որու վրայ ընկողմանած, կը լափեմ աչքերովս չորս կողմս տարածուող այդ խաղաղ ծովուն հիանալիօրէն տպաւորիչ, դիւթիչ տեսարանը, որ անսահման նրբին շղարշի մը պէս կը փռուի հանդարտիկ։ Մեղմ հով մը կը քալէ անոր երեսին վրայ՝ սպիտակ ժապաւէններ ձգելով։ Արեւը տակաւ կը ծանրանայ եւ կը կախուի եւ ապա կ'ընկղմի ջուրին մէջ, հոն իր սիրահարի զովացուցիչ գրկին մէջ մարեցնելու իր բոցակէզ ու բոցագէս սիրավառ հոգւոյն հրայրքը։ Ու ծովուն խոհուն–խոպան ալիքն կը նիրհեն բացարձակ ու վսեմ լռութեան մէջ։ Տարօրէն ու ապշուցիչ գեղեցկութիւններէ ետքը, նայուածքս ամենի ժայռին ստորոտին է որ կը փակի եւ սարսուռով կը տեսնէ հորիզոնաւոր կանգուն վա՛ր, գլխի պտոյտ տուող խորութեամբ մը, թուխ, կապոյտ, կանաչ, մանիշակագոյն, դեղին գոյներու անհելի ներդաշնակութեամբ մը ծովուն երեսը, որ կը շարժի կամաց մը՝ քսուելով մեղմօրէն յաւիտենական սեպ ու մամռապատ ժայռերուն։ Ասդին անդին, ժայռերու անմատչելի կատարներու վրայ, փոսուածքներու մէջ, գոյնզգոյն հաւքեր, իրենց տնակը բոյներն են շինած խոռոչներէ, սեղերէ կազմուած ապա՛ս կայարաններ, որոնց մէջէն կ'ելլեն երբեմն, տա՛րմ տա՛րմ, վերջալոյսի պտոյտներ կ'ընեն, մարգարիտներ՝ ջրի երեսին ու կը դառնան միշտ անուշ ձայն հանելով, Այս պահուս քամիներով կը տեսնեմ աղետալի, կարկառեալ բարձունքը դիմացի քառաժայռին, որ կը ցուցնէ բարեկամս, ուրկէ տղայ մը ծովն էր գահավիժած, երբ հոն էր բարձրացեր, բոյներէն հաւկիթ բերելու յիմար փափաքով։

Ահա տեսամ մը իրական եւ սոսկալի զոր երբեք կարելի ըլլայ երեւակայել։ Կը դարձնեմ երեսս այդ սոսկալի կառափնատեղէն. տարբեր ժայռէն ա՛լ սոսկալի։ Ասդին ծովի հսկայ երիզի մը ետին, Գաւաշի կանաչորակ ու նուրբ հովիտներուն մէջ ու բլուրներուն վրայ՝ գիւղեր կը կենան, մինչ անդին ծովի անչափելի տարածութենէ մը՝ Կտուց Անապատը մշուշապատ կը նիրհէ, իսկ Առտէր աւելի որոշ գծագրութիւն մը ունի։ Մայրամուտի շողերը կը աժգունին, բնութեան մեծ վրձինը գորշ ներկ մը կը զարնէ այս տեսարանին, իսկ հորիզոնը կը մնայ տակաւին սիրտածիր։

Վան ԱՐՏԱՇԷՍ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ ԿԵՍԱՐԻՈՅ ՄԷՋ

ՆՈՐԱԿԱՌՈՅՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Ամէն բարեսիրտ ու կրթասէր անհատ անշուշտ մեծ ուրախութիւն կը զգայ, երբ տեսնէ կառուցումը ուսման տաճարի մը՝ որ միայն նպատակ ունի կրթել մեր զաւակները։ Բայց սրտի անհուն գոհունակութիւն պիտի զգան մանաւանդ անոնք՝ որոնք Ս. Կարապետի վանքի վարժարանին մէջ ուսած եւ կրթութիւն առած են, երբ լսեն թէ նորակառոյց վարժարանին շինութիւնը՝ որ երեք տարիէ ի վեր կը շարունակուէր, այս անգամ աւարտեցաւ եւ վարժարանը փոխադրուեցաւ նոր շէնքին մէջ։ Ու երբեւ՝ բարի լուր՝ հաճութեամբ պիտի կարդան այս տողերը, ո՛ւր ալ գտնուին, այն հարիւրաւոր ուսանողները՝ որոնք վայելած են այս վարժարանին խնամքը, եւ այն ծնողքները՝ որոնք հեռաւոր քաղաքներէ իրենց զաւակները ղրկած են հոն։

Նոր վարժարանը վանքին կից է, դէպ ի Էֆքերէ գիւղը. բարձրաւանդակի մը ստորոտը՝ խոր եւ հաստատ հիման վրայ կը բարձրանայ հոյակապ շէնքը վարժարանին, իբր 3000 մեթր քառակուսի գետնի մը վրայ, տանիքը կղմինտրով ծածկուած. ընդարձակ գաւիթէ մը կը մտնուի ուսումնարանը՝ որ խաչաձեւ է եւ կարող 120–130 ուսանող պարունակելու հանգստաւէտ կերպով։ Ուսումնարանին մէջ, բացի քովի գծագրատունէն, երկու կողմը դիմացէ դիմաց կան 6ական 12 դասարաններ, հաւասար մեծութեամբ, որոնց ամէն մէկուն մէջ 20 աշակերտ կրնան դիւրաւ նստիլ։ Վարժարանին գաւիթէն դուրս, դէպի վանք, սեղանատուն, խոհանոց եւն. կան։ Վարժարանին մէկ կողմը հասարակաց ճամբայ է. եւ միւս կողմը 34 ոտք սանդուխով վեր ընդարձակ ճեմելավայրի մը երկու կողմը աջ ու ձախ բաժնուած 10 սենեակներ կը բարձրանան՝ ուսուցիչներու համար շինուած. սենեակներէն 36 ոտք երկկողմեան սանդուխով վեր՝ բարձրաւանդակին կողը կը բարձրանան ննջարաններ, մեծ ննջարանը կրնայ պարունակել 70 մանճակալ, եւ մեծին առջեւ երկու կողմը դէմ առ դէմ երկու փոքր ննջարաններ՝ որոնց ամէն մէկը կրնայ 30 մանճակալ պարունակել։ Շէնքին ամբողջութիւնը, գեղեցկագիտական ճաշակի եւ առողջապահիկ պայմաններու համաձայն ծրագրուած, իր պարզութեանը մէջ գեղեցիկ է եւ շքեղ։ Վերի ննջարանէն դիտողին աչքին առջեւ կը պարզուի հեռուէն Արգէօս՝ իր ձիւնապատ գագաթով. քովի լեռներով, բլուրներով բալորածիր՝ Կեսարիոյ քաղաքն ու լայնածաւալ դաշտը, գիւղեր, պարտէզներ, այգիներ շատ գեղեցիկ տեսարան մը կ'ընծայեն։

Ամսոյս 5ին, կիրակի օր, փոխադրութեան գործողութիւնները արդէն լմնցած էին եւ նոր վարժարանը պատրաստ վիճակի մէջ կը գտնուէր։ Առաջնորդ–Վանահայր եւ վարժարանին Հիմնադիր Սրբազան Տ. Տրդատ Եպս. Պալեան այն օրը Ս. Պատարագ մատոյց յատկապէս եւ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ։ Յիշատակուեցան ամէն անոնք՝ որոնք սատարեցին վարժարանին շինութեան, եւ ի մասնաւորի հանգուցեալ Սերովբէ եւ Սարգիս հարազատք Կիւլպէնկեան եւ անոնց զաւակները՝ որոնք նպաստած եւ օժանդակած են այս գործին։ Շրջակայ գիւղերէն հոծ բազմութիւն մը ներկայ էր արարողութեանց։ Եկեղեցիէն արարողութեանց աւարտումէն յետոյ՝ Տ. Տրդատ եպս., միաբան վարդապետներ, Էֆքէրէի քահանաներ, ուսուցիչները եւ ուսանողները խմբովին թափօր կազմելով, որուն կը հետեւէր խուռներամ ժողովուրդը, գացին վարժարան՝ ուր Ուսումնասրահին մէջ Անդաստան կատարուեցաւ, եւ ներկաները մեկնեցան, ամէնքն ալ ուրախ զուարթ, օրհնելով զանոնք՝ որոնք նպաստեցին այս շինութեան, եւ բարեմաղթութիւններ ընելով, Վեհափառ կրթասէր կայսեր արեւշատութեան եւ Սրբազան հիմնադրին կենաց համար։

Այնուհետեւ ուսանողները բազմեցան, իւրաքանչիւրը իրեն յատուկ տեղը. տեսնելու բան էր այն ատեն ուսանողներու դէմքերուն վրայ ցոլացող ներքին ուրախութեան եւ հրճուանքի նշանները, երբ աջահամբոյրէ ետք ամէն մէկը կ'երթար իր տեղը գրաւելու։ Նոր շէնքը՝ նոր եռանդ, նոր ոգի կ'ազդէր իրենց։ Նոյն ներքին գոհունակութիւնը եւ խղճի անդորրութիւնը յայտնի կը փայլէր նաեւ Սրբազան Հիմնադրին դէմքին վրայ, տեսնելով իր շուրջը տիրող զուարթութիւնը եւ բերկրանքը՝ որ իրմէ կուգային։ Ուսուցիչներն ալ՝ շնորհաւորական փոխադարձ ձեւակերպութիւններու եւ օրուան ուրախութեան մասնակցելէ ետք, ամէն մէկուն՝ իրենց յատկացած ու յարդարուած սենեակներու եւ դասարաններու բանալիները յանձնուեցան։ Թող՝ գիտութիւնը փնտռէ, ճգնի մեզի ըսելու համար թէ՝ ի՞նչ է Նիւթ–Զօրութիւն, ի՞նչ է Հոգի–Մարմին, ի՞նչ է Աստուած–Տիեզերք, որոնք տարբեր բառերով միեւնոյն հարցերն են, կամ այնքան առեղծուածներ՝ զորս բնութեան խորհրդաւոր Սփինքսը միշտ կ'առաջարկէ անցորդներուս. թող մարդիկ խաղան բառերով, կամ բառերը՝ մարդիկով. սա ճշմարիտ է թէ Նիւթը միշտ իր ներգործութիւնը ունեցած է, ունի եւ պիտի ունենայ այն չեմ գիտեր ինչին վրայ՝ որ կայ ու կայ մարդուս էութեան մէջ։ Արտաքին երեւոյթը անվրէպ կ'ազդէ ներքինին վրայ. եւ այն օրը մենք ամէնքնիս ալ զգացինք այն ուրախութիւնը, ներքին զգացումը, անուշիկ յուզումը՝ զոր մարդ կը զգայ երբ դեռ մանուկ, նոր հագուստով մը պճնուած՝ եկեղեցի կը վազէ Զատկին կամ ուրիշ տօնական, հանդիսաւոր օրեր։

Ուստի երախտագիտութիւն Վեհափառ Սուլթան Ապտ–իւլ–Համիտ Խանի, որու բարեհաճ Իրատէով կառուցուեցաւ նոր վարժարանը, շնորհակալութիւն Սրբազան Հիմնադրին՝ որու նախաձեռն եւ անխոնջ ջանքերով Կեսարիա օժտուեցաւ այսպիսի հոյակապ կրթական հաստատութեամբ մը, եւ որուն շնորհիւ վայելեցինք այս ուրախութիւնը, շնորհակալութիւն ամէն անոնց՝ որոնք սատար հանդիսացան գործիս յաջողութեան։ Բարի վայելո՜ւմ հայ ուսանողներու որոնք կը վայելեն եւ պիտի վայելեն այսպիսի գեղեցիկ միջավայրի մը առաւելութիւնները եւ որոնց

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ (34)

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՍԷՐ

Ե.

—Օ՛հ, մի փնտռէք ձեր ըսելիքը։ Եթէ վստահ էք ձեր անձին վրայ, ապացոյցները ինքնին պիտի գան, եւ առանց ճիգի...

—Արդարեւ ինքնին կու գան, յարեց կոմսը։ Օր. Անտրիմոն անհաշտ կերպով գժտած է ընտանիքիս հետ, եւ ուզած է որ մեր ազգականները տեղեկութիւն չունենան իբր՝ Ֆրանսա դարձէն ու Բարիզ ներկայութենէն։ Ահա ինչո՛ւ համար երբեք չեմ խօսած անոր վրայ։ Ըրածիս մէջ անկանոն ու մեղապարտ բան մը կա՞յ։

—Շատ անկանոն, եթէ ոչ շատ մեղապարտ, յարեց տիկին տը Մոնթընէ, սփոփանքի հառաչով մը, որովհետեւ անդադրին ուրախութիւն մը զգաց՝ իր ամուսնին արդարացումը լսելով։ Բայց շատ վստահութիւն ունեցած էք իմ վրաս։ Պէ՞տք է որ գաղտնիք գտնուի մեր միջեւ։ Կը կարծէ՞ք թէ ձեր գաղտնապահութիւնը չարաչար պիտի գործածեմ։ Մնաց որ ի՞նչ ծանրակշիռ հետեւանք պիտի ունենար ատիկա։ Օր. Անտրիմոն կորսուեցաւ պիտի մատնուէր, երբ իր ազգականները իմանային թէ Նոր–Աշխարհէն կու գար։ Այդ վայրենութեան մէջ յաւակնոտ արուեստակեալ մը կայ։ Ձեր քուզինը կը կարծէ՞ր թէ իր ընտանիքը այդքան կանխակալներ պիտի ընէր իրեն։ Կամ թէ կը վախնար որ գէ՞շ կերպով վարուէին իր հետ։ Այս ամէնը ցոյց կու տայ թէ արտակարգ գաղափար մը կազմած է ինքզինքին վրայ։ Ու ատիկա բաւական ծաղրելի է։

Կոմսուհին, նենգամտութեամբ կը ջանար ամբողջ յանցանքը բեռցնել Լիւսիի վրայ, որպէս զի գրգռէ Արմանը՝ պաշտպանելու մանկամարդ աղջիկը։ Արման ծուղակին մէջ չիյնկաւ։ Շատ հանդարտ մնաց։

—Չեմ ըսեր թէ իրաւունք ունէր այդպէս շարժելու։ Բայց իր իրաւունքն էր այդպէս գործել։ Ի՞նչ կրնայի ընել։

—Կրնայիք յաճախ չերթալ անոր բնակարանը։

Արման սկսաւ խնդալ հիանալի կեղծաւորութեամբ մը եւ յարեց.

—Իրաւացի է։

—Ուրեմն հաճոյք կը զգայիք այդ բանէն։

—Չեմ ծածկեր այդ բանը։ Ան սիրուն չէ՞ միթէ։

Այս խօսքերուն վրայ, այնքան յանդգնօրէն արտասանուած ծաղրոտ կացութեան մը մէջ, կոմսուհին լուրջ դէմք մը առաւ։ Իր կասկածներէն եւ ո՛չ մէկը հաստատուած էր։ Իր ամուսնին անհաւատարմութեան մասին ո եւ է նիւթական ապացոյց չունէր, եւ իրարու վրայ կուտակած բարոյական ապացոյցները վայրկեանէ վայրկեան կը տկարանային։ Սակայն կոմսուհին ինքզինքը յաղթուած չէր համարեր։ Հակառակ ամէն բանի, բնազդ մը կ'ազդարարէր իրեն թէ Արման չարաչար կը գործածէր իր դիւրահաւատութիւնը։ Խոր մելամաղձութիւն մը պատեց հոգին։ Վայրկեան մը առաջ զգացած ուրախութիւնը չքացած էր ու իր տխուր կանխատեսութեանց անձնատուր եղած էր նորէն։ Ուզեց ճշդել իրողութիւնները եւ ապագային նկատողութեան առնել իր ամուսնին ընելիք յայտարարութիւնները։ Ջանաց իր տպաւորութիւնը ծածկել, եւ իր ցաւագին մտատանջութիւնը պարտկելով՝ ուրախ եւ ծիծաղկոտ երեւոյթ մը առաւ, երբ հեծկլտուքներ կը բարձրանային կոկորդէն եւ արցունքներ կը լեցուէին աչքերուն մէջ։

—Սիրուն է այդ աղջիկը։ Ահա ինչ որ այնքան տառապեցուց զիս, ըսաւ կոմսուհին։ Նաեւ ատիկա կրնար պատճառ ըլլալ գէշ արարքի մը՝ ձեր կողմէ... Քիչ մը առաջ առաքեալի մը դերը կը ստանձնէիք. ճշմարի՞տ էր ձեր ըսածը։

—Ի՞նչ, նորէ՞ն կասկած։

—Երդուընցէք որ ձեր ու Օր. Անտրիմոնի միջեւ ո եւ է պչրասիրութիւն չէ եղած, սիրոյ ո եւ է բառ չէ փոխանակուած...

—Հաւատացէք խօսքիս, ըսաւ Արման ուժգին շեշտով մը, որովհետեւ ժամէ մը ի վեր առաջին անգամ ըլլալով բացարձակ ճշմարտութիւնը կը յայտնեմ, Բայց սիրելի Մինաս, որոշ բացատրութիւն մը ունենանք իրարու հետ։ Ի՞նչ ենթադրած էք. Օր. Անտրիմոնը իմ սիրուհի՞ս։

Կոմսուհին գլուխը ցնցելով պատասխանեց.

—Այդպէս կարծեցի եւ շատ տառապեցայ։

—Յուսամ թէ ալ եւս չէք տառապիր հիմա։

—Ո՛չ, քանի որ այդքան լաւ պատճառներ առաջ կը բերէք։ Կը խոստովանիմ թէ ատիկա մեծ սփոփանք եւ ճշմարիտ գոհունակութիւն մըն է ինծի համար, որովհետեւ Օր. Անտրիմոնի հետ տեսակցած պահուս ջերմ համակրանք մը զգացի անոր նկատմամբ։ Հիմա ալ ես ցրտութիւն չի տիրեր մանկամարդ աղջկան եւ իմ միջեւ. յուսամ թէ անյաղթելի ընդդիմութիւն մը ցոյց չպիտի տաս, եթէ փորձեմ հոս հրաւիրել զայն։

(Շարունակելի)

սրտառուչ ուխտառութեամբ, ջերմ սիրով եւ օգտակար, լաւ արդիւնքներով մանաւանդ պիտի փառաւորուի յանէտ վարժարանը եւ պիտի կրնայ չէն մնալ այս մեծ շէնքը եւ պսակուիլ Շինողին ջանքերը։

Կեսարիա — ԿՐԹԱՍԷՐ

Արտաքին Լուրեր

ԻՏԱԼԻԱ

Նախարարութեան կազմութիւնը.—Կուսակցութիւնները.—Ընտրելիները.—Բանակցութիւնները։

Հռոմ, 31 Հոկտ.—Ընկերվարական ու արմատական եւ մանաւանդ Միլանի լրագիրներն էին որ պարտաւորեցին Պ. Սաքքին՝ Պ. Ճիոլիթթիի կաբինէն թողլու խնդրոյն կարգադրութիւնը։ Անոնք ո՛չ Բաթէրնոն կ'ուզեն, ո՛չ Թիթթոնին եւ ոչ ալ Ռոսանոն։ Պ. Լուծաթթիի մասին հազիւ զիջողութիւն կ'ընեն։ Այդ թերթերը կ'ամբաստանեն Պ. Թիթթոնին թէ արտաքին գործոց նախարար ըլլալու համար պէտք եղածին պէս պատրաստուած չէ։ Պ. Ռոսանոյի համար կ'ըսեն թէ չափազանց լաւ յարաբերութիւններ ունեցած է Հռոմի Պանքային հետ եւ թէ Բալիծծոլայի պաշտպանութիւնը ստանձնած է։ Պ. Բաթէրնոն ալ կ'ամբաստանեն թէ շատ մտերիմ էր Քրիսքիի։ Պ. Սաքքի, երէկ Պ. Ճիոլիթթիի հետ ունեցած տեսակցութեան պահուն բացարձակապէս մերժողական պատասխան տուաւ։ Պ. Ճիոլիթթի նախ զայրացաւ եւ յայտարարեց թէ չէր կրնար զրկուիլ այդ երեք անձերուն գործակցութենէն։ Պ. Սաքքի պատասխանեց թէ չէր ուզեր վիճաբանիլ նոյն երեք անձերուն դէմ եղած ամբաստանութեանց վրայ, բայց թէ անոնք դահլիճին մէջ մանելով բողոքական ոյժ մը պիտի չաւելցնէին։ Պ. Ճիոլիթթի որ նախ տրամադիր երեւաց բանակցութիւնները խզելու, քիչ վերջը հանդարտեցաւ եւ քանի անգամներ հրաւիրեց Պ. Սաքքին որ իրմէ բաժնուելովը հապճեպ որոշում մը չտայ. նաեւ յարեց թէ անոր մերժումը վերջնական չի նկատեր եւ թէ նորէն զիրար պիտի տեսնեն։ Պ. Սաքքի Երեսփ. Ժողովին գնաց, ուր իր բարեկամներուն հետ կարճ տեսակցութիւն մը ունենալէ ետքը, նամակ մը գրեց Պ. Ճիոլիթթիի, կրկնելով բերանացի ըսածները եւ յայտարարելով որ պէտք է նոր անձեր ընտրել եւ թէ ինք որոշած է քաշուիլ։ Պ. Ճիոլիթթի յետոյ տեսաւ Պ. Մարքորան որ գրեթէ միեւնոյն յայտարարութիւնները ըրաւ։ Պ. Ճիոլիթթի նորէն պիտի տեսակցի Պ. Պ. Սաքքիի, Մարքորայի ու Պիսոլաթթիի հետ։

—Պ. Ճիոլիթթիի բարեկամները կ'ըսեն թէ վերջնական որոշում մը պիտի տրուի այսօր։ Նոր նախարարութիւնը կա՛մ արմատականներուն աջակցութեամբը պիտի կազմուի եւ կամ ոչ։ Պ. Ճիոլիթթի աւելի իրերով կը զբաղի քան թէ անձերով։ Բնաւ չի վախնար Պ. Սաքքիի այն սպառնալիքէն թէ ամբողջ ծայրայեղ ձախակողմը նոր դահլիճին դէմ պիտի ըլլէ, եթէ արմատականները անոր մէջ չգտնուին։ Պ. Ճիոլիթթի արմատական ծրագրով մը պիտի ներկայանայ Երեսփ. Ժողովին, նոյն իսկ այն ծրագրով զոր պատրաստած է Պ. Պ. Սաքքիի, Մարքորայի ու Պիսոլաթթիի հետ։ Ծայրայեղ ձախակողմը եթէ մերժէ, իր ծրագրին դէմ քուէարկած պիտի ըլլայ։

— Պ. Պ. Ճիոլիթթիի ու Սաքքիի այս առաւօտեան տեսակցութիւնը բաղձացուած արդիւնքը չունեցաւ։ Պ. Ճիոլիթթի չուզեր որ ընկերվարական կուսակցութեան թերթերուն ազդեցութեանը տակ գործէ նախարարներուն ընտրութեանը առթիւ։ Կ'երեւայ թէ Պ. Պ. Բաթէրնօ, Ռոսանօ ու Թիթթոնի ծանուցին Պ. Ճիոլիթթիի թէ խօսքերնին ետ կ'առնեն, դժուարութեանց պատճառ չըլլալու համար։ Մօրէրդարտանին մէջ կ'ըսուի թէ Պ. Ճիոլիթթի պիտի յարատեւէ եւ պիտի հրաժարի արմատականներուն աջակցութենէն։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Անգլիացի վաճառականներու մեկնումը.—Պոլոնեի մէջ.—Բանախօսութիւններ։

Պոլոնեէ. 31 Հոկտ.—Անգլիոյ առեւտրական պատուիրակները որոնք ժամ 8.30ին Բարիզէն մեկնած էին, կէսօրին Պալոնեի կայարանը ժամանեցին։ Ընդունուեցան քաղաքապետէն, խորհրդականներուն եւ առեւտրական ու ճարտարարուեստի ֆրանսական յանձնաժողովին տեղւոյն մասնաճիւղին կողմէ։ Անգլիացիները, երկու հարիւր հոգի, առաջնորդուեցան կայարանին սրահը, ուր քաղաքապետը շնորհակալութիւն յայտնեց անոնց այցելութեանը համար։ Յարեց թէ Բարիզի մէջ անոնց եղած ընդունելութիւնը արձագանգ գտած է ամբողջ Ֆրանսայի մէջ եւ թէ ամբողջ երկրին ըղձացումները արտայայտած է։ Քաղաքապետը ըսաւ թէ Պոլոնեի մէջ մեծ ուրախութիւն պատճառած է այդ մերձեցումը, ուր ամէնէն աւելի լաւ են Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ յարաբերութիւնները։ Անգլիացի պատուիրակներուն կողմէ Պ. Բոլլինս պատասխանելով շնորհակալութիւն յայտնեց եւ ըսաւ թէ անգլիացի վաճառականները Ֆրանսայի մէջ այն տեսակ համակրութեամբ մը ընդունուեցան զոր բնաւ պիտի չմոռնան։ Պ. Բոլլինս կարդաց պատուիրակութեան կողմէ Էտուարտ Թագաւորին ուղղուած պատասխանը, ուր ըսուած էր թէ Ն. Վեհափառութիւնը շնորհակալութիւն կը յայտնէ եւ թէ մեծ հաճութեամբ իմացած է որ Ֆրանսայի առեւտրական նախարարը իր կենաց բաժակ առաջարկած եւ այդ բաժակը մեծ խանդավառութեամբ ընդունուած է։ Անգլիացի պատուիրակները, յետոյ զբօսանաւի մը շուրջը հրաւիրուեցան, եւ ապա շոգենաւ նստան եւ «Հուրրա» գոչելով մեկնեցան։

ՖՐԱՆՍԱ

Ներքին գործոց նախարարութեան ելմտացոյցը.—Անակնկալ քուէ մը.—Դեր-կառավարիչներու պաշտօնը ջնջուած.—Պ. Քոմպի տրամադրութիւնը.—Գեղարուեստից նոր տեսուչը.—Իմպէրները ի դատ։

Բարիզ, 31 Հոկտ.—Երեսփ. Ժողովին մէջ ներքին գործոց նախարարութեան ելմտացոյցին վրայ վիճաբանութիւն կատարուած ատեն պաշտպանողական երեսփոխան Պ. տը Լանժիւինէ առաջարկեց ջնջել գաւառներուն դեր-կառավարիչի պաշտօնները։ Նախարարութիւնը եւ ելմտացոյցի յանձնաժողովը մերժեցին այդ առաջարկութիւնը։ Պ. Քոմպ խօսք առնելով ըսաւ.

«Կը հաւնիմ թէ դեր-կառավարիչներու խնդիրը վարչական բարեփոխման տեսակէտով նկատողութեան կ'առնուի, բայց չեմ կրնար ընդունիլ որ ելմտացոյցի վիճաբանութեան առթիւ որոշում մը ենթարկուի։ Պ. տը Լանժիւինէ ըսաւ թէ դեր-կառավարիչները ընտրական գործակալներ են։ Իրմէ զատ ոչ ոք կը հաւատայ թէ անոնք այդ տեսակ կարգադրութիւն մը ունեցած ըլլան։ (Աջակողմեն կը մերժեն։) Կ'ուզէի որ խօսքերս ընդմիջողներէն մէկ քանին պատիւ ընէին ժամանակի մը համար դեր-կառավարիչի պաշտօն ընդունելու։ Պիտի հաւնէին թէ այդ պաշտօնին ազդեցութիւնը օ՛րքան նուազ է»։

Պ. տը Լանժիւինէի առաջարկութիւնը ընդունուեցաւ 254ի դէմ 257 ձայնով, այսինքն երեք քուէի մեծամասնութեամբ։

—Մաթէն կ'իմանայ թէ այդ քուէարկութեան արդիւնքը շատ դժգոհութիւն պատճառած է նախարարապետ Պ. Քոմպի եւ թէ բարեկամներէն մէկ քանիին ըսած է որ տխրած է՝ մեծամասնութեան պատկանող քանի մը երեսփոխաններու ընթացքէն որով հաւանութիւն յայտնեցին Պ. տը Լանժիւինէի առաջարկութեան, մինչդեռ ինք բացարձակապէս յայտարարած էր թէ խնդիրը պիտի ուսումնասիրէ։ Պ. Քոմպ ըսեր է նաեւ թէ ինչ կարելի է ընել մեծամասնութեան մը հետ որուն արարքը այդչափ անտամաութիւն ցոյց կուտայ։

—Գեղարուեստական Խորհուրդին անդամ Պ. Հանրի Մարսէլ գեղարուեստից անօրէն անուանուեցաւ փոխանակ Պ. Հանրի Ռուժոնի որ գեղարուեստից կաճառին մշտնջենական քարտուղար կարգուած է։ Պ. Մարսէլ, թէեւ երկար ատեն քաղաքական պաշտօններ վարած է, սակայն միւս կողմէ կարող գրող մըն է, որուն գրութիւնները մեծապէս գնահատուած են։

—Տիկին Իւմպէրի դատը երեքշաբթի օրը պիտի տեսնուի վճռաբեկ ատեանին պատժական ճիւղին մէջ։ Փաստաբան Պ. Տըվէն պիտի պաշտպանէ Տիկին Իւմպէրը ու Ֆրէտէրիք Իւմպէրը։

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Ռուսիա եւ Ճաբոն.—Մանչուրիոյ խնդիրը.—Վլատիվոսթոք։

Լոնտոն, 30 Հոկտ.—Մանչուրիոյ խնդիրը թէեւ բարեկամաբար կարգադրուելու երեւոյթը ունի, ինչպէս կը ծանուցանեն ճաբոնական հեռագիրները, սակայն Մոռնինկ Փոսթ կ'իմանայ թէ Ճաբոն բնաւ թոյլ պիտի չտայ որ Ռուսիա Չինաստանի հետ առանձին կարգադրէ Մանչուրիոյ խնդիրը։ Մոռնինկ Փոսթ կ'ըսէ.—«Ճաբոն կը յուսայ թէ Ռուսիա միւս տէրութեանց տուած խոստումը պիտի գործադրէ, Մանչուրիան պարպելով. զալով Քորէայի անկախութեան, ատիկա հաստատուած է չինաճաբոնական պատերազմէն ետքը՝ այսինքն 1898ին կնքուած պայմանադրութեամբ։ Այդ պայմաններուն մէջ Ռուսիա ձեռք պիտի չառնէ այն տեսակ միջոց մը որ ոտնձգութիւն մը համարուի Քորէայի հողին ամբողջութեանը։ Վերջապէս Ճաբոն 1894-1895ի առժամեայ գրաւումէն ետքը, իբրեւ խաղաղութեան էական մէկ պայմանը, Չինաստանի վերադարձուց Մանչուրիան, եւրոպական երեք տէրութեանց թելադրութեամբը, որով Ճաբոն հիմա չի կրնար հաւանիլ որ Չինէն զատ ուրիշ որ եւ է տէրութիւն գրաւէ մանչուրիական նահանգները։»

Պետերսպուրկ.—Ստոյգ աղբիւրներէ հետզհետէ կը հաստատուի այն լուրը թէ Վլատիվոսթոք քաղաքը կեդրոն մը պիտի ըլլայ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ ռուսական ստացուածքներու եւ թէ փոխարքայ Ալեքսիէվ ծովակալը հոն պիտի հաստատուի։

ԱՆԳԼԻԱ

Իտալիոյ թագաւորին այցելութիւնը.—Տնտեսական պայքար.—Ճառեր.—Պատմական դրօշ մը.—Ֆրանսայի ու Ռուսիոյ յարաբերութիւնները։

Լոնտոն, 30 Հոկտ.—Իտալիոյ Թագաւորին ու Թագուհիին համար կատարուելիք ընդունելութիւններուն առթիւ մեծամեծ պատրաստութիւններ կը տեսնուին։ Սարքուելիք հանդէսներու ծրագիրը մեծ մասամբ որոշուած է։ Լորտ-քաղաքապետը Վիքթոր Էմմանուէլ Թագաւորին պիտի մատուցանէ ոսկի արկղիկ մը, քանդակուած ու զարդարուն որ պիտի պարունակէ Լոնտոնի քաղաքին ուղերձը։

—Ճառերը կը շարունակեն Պ. Չէմպըրլէնի ծրագիրներուն թէր ու դէմ։ Լորտ Ռոզպըրի, Ուինչէսթըրի մէջ ազատական կուսակցութեան մէկ գումարումին առթիւ, դատապարտեց Պ. Չէմպըրլէնը եւ նոր դահլիճին համար ալ նուաստ հաճոյի մակդիրներ գործածեց, ըսելով որ նախորդին բոլոր անկարող անձերէն բաղկացած է։ Յարեց թէ գաղթավայրերը բնաւ առաջարկութիւն մը չեն ըրած մայր-երկրին։

—Պ. Չէմպըրլէն որ առանց յոգնելու կը շարունակէ իր բանախօսութիւնները, անակնկալ մը պատճառեց Լիվըրբուլի իր ունկնդիրներուն, Կլատսթոնի գովեստը ընելով, մինչդեռ անոր դագաղին վրայ քննադատած էր զայն։

—Այսօր Էտինպուրկի մէջ կը վաճառուի անգլիական հետեւակներու 53րդ գունդին դրօշը որ 1774 թուականին կը վերաբերի եւ որ Պանամայի մէջ էր։ Այդ դրօշը նոյն ժամանակի գնդապետին սեփականութիւնն էր հին սովորութեան մը համաձայն, եւ անոր ընտանիքին քով մնացած։ Անգլիական լրագիրները յոյս կը յայտնեն թէ օտարականի մը ձեռք պիտի չանցնի այդ դրօշը։

—Թայմզ խմբագրական մը գրելով Ռուսիոյ կայսեր կողմէ Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախագահին ուղղուած նամակին վրայ, կ'ըսէ.—«Զարմանք չի պատճառեր Զարին հաւանութիւնը՝ Ֆրանսայի հետ Անգլիոյ կնքած իրաւարարական դաշնագրութեան համար։ Ատիկա քայլ մըն է դէպ ի կիրառումը Լա Հէի մէջ պարզուած սկզբունքին, չորս տարի առաջ։ Երեք կայսրերու միջեւ դաշնակցութեան մը հաստատութիւնը կրնայ հիմնովին մերժուիլ, նկատողութեան առնելով համեմատականութիւնը այն հաւանութեան զոր Ռուսիոյ կայսրը կուտայ Անգլիան ու Ֆրանսան միացնող դաշնագրութեան»։

—Սթանտարտ կ'ըսէ թէ Նիքոլա Բ.ի կողմէ Պ. Լուպէի ուղղուած նամակը կարելի է նկատել բացարձակ հաւանութենէ աւելի բան մը՝ երկու տէրութեանց միջեւ գոյութիւն ունեցող մտերմական յարաբերութեանց։ Ռուսիոյ կայսեր նամակին պարունակութիւնը սովորական քաղաքավար ոճ մը չէ, այլ լաւ հաստատուած համոզում մը ցոյց կուտայ։ Ուրեմն բնաւ կասկած չի վերցներ թէ Ռուսիոյ կայսեր բաղձանքին համապատասխան են Ֆրանսայի կնքած մասնակի պայմանագրութիւնները Անգլիոյ ու Իտալիոյ հետ։ Վեհապետ մը որ մեծ հողը ստանձնած է Լա Հէի համաժողովը գումարելու, անշուշտ պիտի ուրախանար Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ կնքուած դաշնագրութեան համար։ Սթանտարտ յոյս կը յայտնէ թէ Պ. Տէլքասէ պիտի յարատեւէ իր խաղաղական քաղաքականութիւնը Ծայրագոյն Արեւելքի մասին եւ թէ գոհ պիտի ըլլայ տեսնելով որ բարեկամ ու դաշնակից տէրութիւնը կը հետեւի նոյն շաւղին։

ԲԱՆԱՄԱՅԻ ՋՐԱՆՑՔԸ

Քոլոմպիոյ ընթացքը.—Պարանցին մէջ կացութիւնը.—Զինուորական արշաւախումբ։

Նիւ-Եորք, 30 Հոկտ.—Սխալ է այն լուրը թէ Քոլոմպիա իր ընթացքը փոխած եւ միանգամայն տրամադիր եղած ըլլայ՝ վաւերացնել ջրանցքին մենաշնորհին երկարաձգումը։ Պաշտօնէն այդ լուրը հաստատող որ եւ է հեռագիր չէ ստացուած։ Նիւ-Եորք-Հէրըլտի առած տեղեկութիւններուն նայելով՝ Բանամայի պարանցին կացութեանը նկատմամբ ըսուածները չափազանցուած են։ Քոլոմպիական թնդանօթակիր մը որ շաբաթ իրիկուն Քոլոնէն ճամբայ ելած էր՝ երեք հարիւր զինուորներով, դեռ չվերադարձաւ։ Անոնք ցամաք ելան արեւելեան ծովեզերքին հարաւային կողմը՝ անծանօթ կէտ մը, կը գտնուին Քարթէսիա ծովակալին հրամանատարութեանը տակ։

ՇՈՔՈԼԱՅԷ ՖՈՆՈԿՐԱՖԸ

Նոր ֆոնոկրաֆ մը.—Շոքոլայէ գլաններ.—Վաճառատան մը հնարքը։

Ֆոնոկրաֆը տակաւ պիտի սկսի ամենուն ձեռքին մէջ գտնուիլ։ Հիմա, ֆոնոկրաֆին գլանները շոքոլայէ ալ կը պատրաստուին, որոնց գինն է 3.90 ֆր.։ Այդ գլաններով ֆոնոկրաֆ մը շատ լաւ կը խօսի։ Ամբողջ շէնքի մը մէջ լսելի կ'ըլլայ անոր ձայնը։ Գործիքը բանեցնելէ յետոյ կարելի է ուտել եղանակները, այսինքն շոքոլայէ գլանները։ Անոնք որ շոքոլա չեն սիրեր, կրնան մեղրամոմի սկաւառակներ գործածել։ Գործիքը կրամոֆոնի տեսակէն ըլլալով՝ գլաններուն տեղ կարելի է մեղրամոմէ սկաւառակները գործածել։ Այս փոքր ֆոնոկրաֆը եզական հանգամանք մը ունի. ծանօթ գրութեան համաձայն շինուած՝ բայց աւելի պարզուած է։ Ժամացոյցի պէս շոքոլայի սկաւառակ մը կը դառնայ սլաքին տակ։ Աւելորդ է ըսել, եղանակները սկաւառակին վրայ նախապէս դրոշմուած են արձանագրիչ սլաքին կողմէ։ Այս տարրական ֆոնոկրաֆը մեծերուն գործը կրնայ տեսնել, եւ խորհիլ թէ 3.90 ֆր. կ'արժէ. վրան եղանակ արձանագրուած վեց սկաւառակ 1.90 ֆր. կ'արժեն։ Կ'երեւայ թէ Բարիզի աւելիքի վաճառատուններէն մէկը ուզելով սպառել շոքոլայի իր մթերքը, այս միջոցին դիմած է։ Դեռ ծախու չեն հանուած շոքոլայէ ֆոնոկրաֆները։ Բայց ակներեւ է թէ քանի մը շաբաթէն ամէն կողմ պիտի տեսնուին։ Հաւանաբար այս կարգի գործիներուն մէջ ամենէն ժողովրդականը պիտի ըլլայ նոր ֆոնոկրաֆը։

ՀԱՑԸ ՀԻՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՄԷՋ

Պոմպէյի մէջ գտնուած հացը.—Անոր երեւոյթը ու պարունակութիւնը.—Եգիպտական հացեր։

Պոմպէյի մէջ գտնուած հացերը ծակոտկէն ածուխի երեւոյթ ունին, քարի նման. հարիւրին մինչեւ 2.66 ու 2.88 մոխրածին կը պարունակեն։ Այդ քանակութիւնը որ առնչութիւն ունի հացին ենթարկուած տաքութեան հետ՝ կը թոյլատրէ գաղափար մը ունենալ Վեզուվի մոխիրներուն համար։ Կ'երեւայ թէ Պոմպէյի հացը 300-400 աստիճանէն աւելի տաքութեան մը չէ ենթարկուած։ Այդ հացը նաեւ աղ կը պարունակէ։ Հրդեհուած լճային կայաններուն հացերն ալ նմանօրինակ երեւոյթ մը ունին, Պուրժէլիճէն հանուած նմոյշ մը գարի կը պարունակէ իր մէջ, ինչպէս նաեւ նշայի հատիկներ։ Եգիպտական շիրիմներուն մէջէն գտնուած հացերը անեղծ պահուած են. հարիւրին 11 բորակածնային նիւթեր եւ հարիւրին 60 նշայ կը պարունակեն, որոնց երկու երրորդը տեքսթրինի փոխուած են բովուման հետեւանքով։ Գարիի բեկորներ ալ կը տեսնուին անոնց մէջ։ Ալուֆթի մէջ գտնուած հռոմէական հացը խառնուած է ուրիշ նիւթերով, որոնք հացին պարունակած տարրերուն տեղը բռնած են։ Միայն քանի մը նշայի հատիկներ մնացած են, զորս կարելի է նմանցնել ցորենի պարունակած նշայի հատիկներուն։

ԱԼՔՈԼԱՄՈԼՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

Հակալքոլական համաժողովը.—Հետաքրքրաշարժ ցուցադրութիւն մը.—Ֆրանսայի երիտասարդութիւնը։

Բարիզի հակալքոլական համաժողովը հետաքրքրաշարժ ցուցադրութիւն մը կազմակերպած է բժշկական վարժարանին սրահներէն մէկուն մէջ. բոլոր պատերը ծածկուած են ծանուցումներով, յայտարարութիւններով եւ նամակներով, որոնք սահմանուած են հանրութեան արհաւիրք ներշնչելու ալքոլաւոր ըմպելիներու մասին։ Մարդ աղւոր ընտրութիւն մը կ'ընէ հոն գեղեցիկ, բարոյական եւ օգտակար մտածումներու։ «Բերէյէ սի պէվէ» կը կարդանք խալերէն ծանուցում մը։ Մէկը կը խմէ՝ որովհետեւ զուարթ է, ուրիշ մը՝ տխուր ըլլալուն համար։ Մէկը կը խմէ՝ որովհետեւ շատ աշխատած է, ուրիշ մը՝ գործ չունենալուն համար։ Մէկը կ'արբենայ, որովհետեւ հին բարեկամ մը եկած է, ուրիշ մը՝ հին բարեկամ մը մեկնած ըլլալուն համար։ Մէկը՝ օդը ցուրտ ըլլալուն, եւ ուրիշ մը՝ տաք ըլլալուն համար։ Մէկը՝ առանձին գտնուելուն եւ ուրիշ մը՝ ընկեր ունենալուն համար։ Մէկը՝ ազնուորուելու եւ ուրիշ մը՝ թմրելու համար, Մէկը՝ հարսնիքի որ ըլլալուն եւ միւսը՝ յուղարկաւորութիւն գացած ըլլալուն համար։ Ի՞նչ կը խորհի հակալքոլական երիտասարդութիւնը։ Ահաւասիկ Լուիզ Ֆինէլս (տասնչորս տարեկան) ինչ կ'ըսէ. «Ալքոլը թոյն մըն է։» — Ան Լէկայ (տասնմէկ տարեկան). «Կ'ուզուի որդը (ver) սպաննել, բայց գաւաթն (verre) է որ ձեզ կը սպաննէ։» — Կասթոն Լինէ (տասնըչորս տարեկան). «Արբեցողին համար ապսէնթի իրաւունքը կանանց եւ աղոց իրաւունքները կը գերազանցեն։» — Էտմոն Ռուբէթ (տասնըհինգ տարեկան). «Կազդուրիչ ըմպելին ո՛չ իմացականութիւնը կը բանայ, եւ ոչ ալ ստամոքսը, այլ բերանը՝ ջիղերը ու սիրտը՝ դէպ կրքերու։» — Օր. Վ. Կէգօ (քսան տարեկան). «Քանի գաւաթներ չպիտի լեցուէին ա՛յն արցունքներով զորս փոքր գաւաթը թափել կուտայ։» — Օր. Մարկրիթ Սոփէ (քսան երկու տարեկան). «Ամէն Ֆրանսացի մանկամարդ աղջկան մէջ կը գտնուի քիչ մը Լուքրէցիայի առաքինութիւնը, քիչ մը Ժան տ'Արքի հաւատքը, քիչ մը Շարլոթ Քորտէյի դիւցազնութիւնը ... ալքոլը կը սպաննէ այս ամէնը։»

ԲԱԽՏԱԽՆԴԻՐ ԿԻՆ ՄԸ

Խաբեբայ պառոնուհին.—Բողոքներ.—Փախուստ։

Զուիցերիական ոստիկանութիւնը փութով կը փնտռէ բախտախնդիր կին մը, որ ինքզինքը Էսչէնի պառոնուհի կը կոչէ։ Այդ կինը Զուիցերիա այցելող շատ մը օտարականներ շորթած է։ Հիանալի գեղեցկութեամբ օժտուած, աղւոր գոհարներ ու շատ դրամ ունի։ Լաւագոյն ու ամէնէն սուղ օթէլները կ'իջնէ, միշտ ընկերակցութեամբ բազմաթիւ ծառաներու։ Թղթախաղի պահուն 150,000 ֆրանք շորթեր է ռուս կոմսէ մը եւ ուրիշ շատ մը խարդախութիւններ ըրեր է։ Զուիցերիական ոստիկանութիւնը բազմաթիւ բողոքներ ստացած է կարծեցեալ պառոնուհիին դէմ։ Կը կարծուի թէ Գերմանիա փախած ըլլայ։

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1820ԻՆ
ՊԷՐՆԱՐ ԷՍՔՈՖԻԷ ՈՐԴԻՔ
ԱՆՈՒՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՂ ԵՒ ԹՈՐԻՉ
ԿՐԱՍԻ ՄԷՋ (ՖՐԱՆՍԱ)

Ստորագրեալս, յիշեալ գործարանին Թուրքիոյ ներկայացուցիչ, կը ծանուցանէ դեղավաճառներուն, դեղագործներուն, անուշավաճառներուն, սափրիչներուն, օղեւլից ըմպելիք ծախողներուն, եւլն. թէ կրնայ հայթայթել առաջնակարգ էսանսներ, նախնական նիւթեր, անմրցելի գիներով։ Պէրնար Էսքոֆիէ տան տիեզերական համբաւը կրնայ վստահութիւն ներշնչել յաճախորդներուն։
ԱՇԻԼ ՔԱԶԷ

Թուրքիոյ ներկայացուցիչ, Եըլտըզ խան, թիւ 4, Ղալաթիա։

Կը ծախուի Սաւիդրոս եւ Ընկ. դեղավաճառ. Թէքէպաշի, Թոմասեան Պօղոս Գաւազ, եւ բոլոր դեղագործներուն քով։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իւլտըզի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Բ. Դրան խորհրդականներու սենեակին օգնականներէն Արամ Ատիլ պէյի։ Սանիէի աստիճան Աֆիֆ Գարահիսարի Իսպարթէ ժողովին անդամ Բըլըկեան Եսայի էֆ.ի։

— Հալէպի նահանգին Պիրեճիկի գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Բէհմանի նախորդ գայմագամ Շէվքէթ էֆ.։ Տրապիզոնի նահանգին Սուրմէնէ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Ճիտէի (Գաստէմունի) գայմագամ Ապտիւլհալիմ Բաղըբ պէյ, որուն յաջորդեց Սուրմէնէի գայմագամ Հիւսէին էֆ.։ Այտընի նահանգին Կէօրտոս գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Պիւրճանիէի (Պրուսա) գայմագամ Իպրահիմ Էտհէմ էֆ., որուն յաջորդեց Սէմավի գայմագամ Մազհար էֆ.։ Անոր ալ յաջորդեց Ագհազը գիւղախումբին միւտիր Հիւսէին Սըտգը էֆ.։

— Սղերդի գաւառին Տէֆթէրխանէի պաշտօնեայ անուանուեցաւ Ակնայ գաւառակին թաղրիրի քարտուղար Իպրահիմ Րէֆէթ էֆ.։

— Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Ատալիոյ Թաղապետութեան նախագահ Րիզա պէյի։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ Հայտար Փաշայի հիւանդանոցին երկրորդ բժիշկ դոկտոր Իսա Րուհի պէյի։

—Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ պետական Խորհուրդին անդամ Ալի Նազը պէյի աղջկան՝ Պէհիրէ հանըմի եւ Այտընի նահանգին հեռագրական ու թղթատարական ընդհանուր տնօրէն Համի Իզմէր էֆ.ի կնոջ։

—Հիճազի երկաթուղիին ոսկի շքադրամը տրուեցաւ հեռագրական ու թղթատարական վերատեսուչ Հիւսէին Հասիպ էֆ.ի։

ՊԷՐԱԹ ԿԻՃԷՍԻ.— Ինչպէս երէկ ծանուցուեցաւ, այս գիշեր պիտի կատարուի Պէրաթ Կիճէսիի տօնը։ Բոլոր մզկիթներու մինարէները պիտի լուսազարդուին։

—Բոլոր նախարարները եւ բարձրաստիճան պաշտօնատարները վաղը Կայս. Պալատ պիտի երթան՝ իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցանելու։

—Քաղաքապետութիւնը, այսօր, Կայս. Պալատ պիտի մատուցանէ մասնաւորաբար պատրաստուած «ճիմտիկ»ներ։

ՏԱՐԵԴԱՐՁ ԾՆՆԴԵԱՆ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ.— Պաշտօնական Ճէրիտէ մը կը ծանուցանէ թէ յառաջիկայ ուրբաթ, 16 Շապան, պիտի կատարուի Վեհ. Սուլթանին ծննդեան բարեբաստիկ տարեդարձը։ Կայս. Իրատէի մը համաձայն, շնորհաւորութիւնները նոյն օրուան առտուն, Սէլամլըքի արարողութենէն առաջ, տեղի պիտի ունենան Եըլտըզի Կայս. Պալատին մէջ։ Լուսավառութիւնները առանց հրթիռի պիտի կատարուին. միայն կէսօրին թնդանօթ պիտի արձակուի եւ հրթիռ չարձակուելէ խնայուելիք դրամը Ռումէլիի մէջ համախմբուած կայս. զինուորներուն ձմեռուան պէտքերուն յատկացուելու համար, պիտի յանձնուի մասնաւոր յանձնաժողովին։

—Վեհ. Սուլթանին ծննդեան տարեդարձին առթիւ ազատ պիտի արձակուին 75 այր եւ 6 կին բանտարկեալներ որոնք իրենց պատիժին երկու երրորդ մասը աւարտած են։ Անոնց ցանկը, երէկ իրիկուն, Կայս. Պալատ մատուցուեցաւ։ Գաւառներու բանտերը գտնուող այդ կարգի բանտարկեալներն ալ ազատ պիտի արձակուին։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ.—Պարսից Շահին աղջկան՝ Իխթիրամ-իւս-Սալթանայի մահուան առթիւ, Վեհ. Սուլթանը ցաւակցական հեռագիր մը ուղղեց Մուզաֆֆէրէտտին Շահին։

ՌՈՒՍԻՈՅ կայսեր գահակալութեան տարեդարձին առթիւ Վեհ. Սուլթանը շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Նիքոլա Բ.ի որ հեռագրով շնորհակալութիւն յայտնեց։

—Կայս. Պալատէն եւ Բ. Դրան կողմէ պաշտօնատարներ, երէկ, Ռուսիոյ դեսպանատունը երթալով, շնորհաւորական այցելութիւն տուին դեսպան Պ. Զինովիէվի։

ՍՈՒՐՐԷԻ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆԻ պատրաստութիւնը, երէկ, աւարտեցաւ Էվգաֆի պաշտօնատունին մէջ։ Բոլոր դրամները հալլեն համրուելով արձանագրուեցան, յետոյ քսակներու մէջ դրուելով կնքուեցան։ Այդ քսակներն ալ զետեղուեցան սնտուկներու մէջ։ Կնքման հալլեն գործողութիւնները աւարտելէ ետքը, Սուրրէի Հիւմայունը յանձնուեցաւ Սուրրէ Էմինի Ճէմիլ փաշայի։ Սուրրէի Հիւմայունը որ կը բաղկանայ յիսուն սնտուկներէ, այսօր Կայս. Պալատ տարուելով դրուեցաւ այն վրանին տակ որ կանգնուած է Ներքինապետին յարկերուն առջեւ։ Այսօրուընէ սկսեալ ամբողջ գիշերը աղօթքներ պիտի կատարուին։ Վաղը Սուրրէի Հիւմայունը մեծ հանդէսով Պէշիկթաշի նաւամատոյցը պիտի տարուի եւ անկէ ալ Սկիւտար։

—Էվգաֆի նախարարը, Սուրրէ Էմինին եւ ուրիշ պաշտօնատարներ, այս առտու, Կայս. Պալատ երթալով ներկայ գտնուեցան Սուրրէի Հիւմայունի ժամանմանը։

—Էվգաֆի նախարարութիւնը գրեց ծովային նախարարութեան՝ շոգենաւ մը յատկացնել Սուրրէի Հիւմայունը Պէրութ փոխադրելու համար։

—Երէկ Կայս. Պալատ մատուցուեցաւ Էվգաֆի նախարարութեան կողմէ պատրաստել տրուած կնդրուկ եւայլն որոնք յանձնարարելի կայս. գործարանին մէջ պատրաստուած գեղակերտ ափսէի մը մէջ դրուած էին՝ վրան գեղանկար մետաքսէ ծածկոցով մը գոցուած եւ Էվգաֆի նախարար Թալիպ փաշայի կողմէ կնքուած։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Անցեալ դէպքերու պահուն տուներնին այրած իսլամ ու ոչ-իսլամ ժողովրդեան տուներու վերաշինութեան համար կազմուած յանձնաժողովներէն առնուած տեղեկութիւններու նայելով, մինչեւ Հոկտ. 7 Խամիլվէ գիւղին մէջ վաթսունէ աւելի տուներ շինուած են։ Ֆլորինա գաւառակին Նոքս գիւղին 77 հոգի յարմար տեղեր պատսպարուած են։ Մանաստրի, Քէսրիէի, Օխրիի ու Ֆլորինայի գաւառակներուն մէջ հարկ եղած քննութիւնները կատարուելով շինութիւնները սկսած են, Մինչեւ Հոկտ. 7 նոյն յանձնաժողովներուն ղրկուած է 220,000 ղրուշ։ Նաեւ նորէն ծանուցուած է որ այրած շէնքերը ժամ առաջ վերաշինուին։

—Ռումէլիի նահանգաց ընդհանուր քննիչը ծանոյց պէտք եղած տեղերը որ վերջին դէպքերու պահուն տուներնին այրած իսլամ ու ոչ-իսլամ ժողովուրդէն անոնց որ օրապահիկ ճարելու եւ աշխատելու անկարող եւ կամ հիւանդոտ են, ինչպէս նաեւ մեծ ու պզտիկ բոլոր կիներուն, Հոկտ. 15էն մինչեւ փետրուար 15 ամսական տասնըհինգական ղրուշ վճարուի՝ մեծերէն քսան ղրուշի հաշուով։ Այդ վճարումը տեղական կառավարութեանց պատասխանատուութեանը ու հսկողութեանը տակ կատարուի՝ շինութեանց յանձնաժողովներուն կողմէ. միանգամայն ելմտական գանձէն շնորհուած գումարներէն մաս մը նոյն տեղերը ղրկուի՝ այդ նպատակին յատկացուելու համար։

—Քաղաքապետութիւնը գրեց Թրնովայ գտնուող Հաճի Տանըլ պէյի որ տեղւոյն խօթը գիւղերու ժողովուրդը պատսպարելու եւ անոնց պէտքերը հոգալու համար կազմուած յանձնաժողովը ստուգէ եղած ծախսին ու պէտքերու քանակութիւնը եւ ցուցակ մը ղրկէ։

—Թուրք լրագիրները մեծ գոհունակութեամբ կը ծանուցանեն թէ Օսմ. Պանքան երկու հազար ոսկի նուիրած է Ռումէլիի նահանգաց մէջ աւազակներու յարձակումներուն հետեւանքով տուներնին այրած եւ ապրուստի միջոցներէ զրկուած ամէն դասակարգի ժողովրդեան բաշխուելու համար։ Օսմ. Պանքան հազար ոսկի ալ նուիրած է Ռումէլիի մէջ համախմբուած կայս. զինուորներու ձմեռուան պէտքերուն համար։

—Քաղաքապետութեան մէջ կազմուած այն յանձնաժողովը որ պաշտօն ունի Ալէմտաղի, Միտիլլի, Իյնէ Ատայի եւ շրջականներու ժողովրդեան համար նպաստ հաւաքել, 19,915 ղրուշի նոր գումար մը ստացաւ, որով հանգանակութեան ընդհանուր գումարը հասաւ 901,738 ղրշ։

—Մանաստրի նահանգին ոստիկաններու յաւելումը կը շարունակուի։ Վերջին շաբթուան տասնըհինգ ոստիկաններ ընտրուեցան որոնց չորսը իսլամ են, ինը քրիստոնեայ եւ երկուքը՝ հրեայ։

ՆՈՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ.— Ինչպէս ծանուցուեցաւ, Կայս. Իրատէ մը հրամայուած էր որ 1903 տարուան հարիւրին չորս տոկոսաւոր երաշխաւորեալ փոխառութեան պարտաթուղթերու պայմանագրութիւնը ելմտական նախարարութեան անունով ստորագրելու համար, տասանորդներու եւ տուրքերու տնօրէն Մազհար պէյ Պէրլին ղրկուի։ Նաեւ այդ մասին նախապէս տումար մը պատրաստուէր։ Նոր տեղեկութեանց նայելով, նոյն պարտաթուղթերուն 1էն մինչեւ 120,000 թուանշան պիտի տրուի. 1էն մինչեւ 60,000 մէյմէկ հատով՝ եւ 60,001էն մինչեւ 120,000 ալ 12,000 հատը՝ հինգ հատով պիտի ըլլան, որով ընդամէնը 72,000 հատ պարտաթուղթեր պիտի տպագրուին։ Անոնց թիւը եւ քանակութիւնը պարունակող տումար մը յանձնուեցաւ Բ. Դրան։ Նախարարաց Խորհուրդին որոշմամբ որ վաւերացուած է Կայս. Իրատէով, Մազհար պէյ Պէրլին պիտի երթայ, ելմտական նախարարութեան ստորագրութիւնը դնելու այդ պարտաթուղթերուն վրայ։ Քոնթրոլի պաշտօնն ալ, պարտաթուղթերն ալ ստորագրելու պայմանով, պիտի յանձնուի Պէրլինի օսմ. դեսպանատան խորհրդական Մորէլ պէյի։ Կայս. Իրատէ մը հրամայեց նաեւ որ այդ գործողութեանց առթիւ սխալ չգործուելու մասին ուշադրութիւն ըլլայ. Նաեւ Պէրլինի դեսպան Թէվֆիք փաշա ալ հսկէ եւ ան նոր վաւերացումը գտնուի պարտաթուղթերուն վրայ։ Այս պարագաները Բ. Դրան կողմէ հաղորդուեցան արտաքին ու ելմտական գործոց նախարարութիւններուն։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Գերմանիոյ ու Յունաստանի դեսպանները եւ Սերպիոյ դեսպանատան գործակատարը, երէկ, Բ. Դուռ երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ՏՈՒՐՔԵՐՈՒ ԳԱՆՁՈՒՄԸ.— Նկատելով որ նահանգներէ մէկ քանիին մէջ հասոյթներու եւ տուրքերու գանձման մասին անհոգութիւն կը գործուի, գրուեցաւ Թնդանօթարանի մէջ գումարուած ելմտական յանձնաժողովին որ այդ առթիւ միջոցներ ձեռք առնուին։

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ Տեսչութիւնը նկատելով որ հայերէն Բիւզանդիոն լրագիրը օրէնքի եւ կանոնի հակառակ ընթացքի մէջ գտնուած է, երէկուընէ սկսեալ անպայման կերպով դադարման դատապարտեց զայն։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդը որոշեց որ անշարժ կալուածներու «փէրաղ»ի, «ինթիքալ»ի եւ ուրիշ գործողութեանց կատարման համար Թաղապետական շրջանակներուն տուրքի դիւաններուն կողմէ տրուած արտօնագիրները գործի տէրերուն չյանձնուին, այլ բարապաններու միջոցաւ ղրկուին Տէֆթէրխանէի վերատեսչութեան եւ բարապաններուն համար այդ առթիւ որ եւ է վարձք չպահանջուի։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԵՐԸ.—Մոնիթէօռ կ'ըսէ թէ նախարարաց Խորհուրդին որոշմամբ որ վաւերացած է կայս. Իրատէով, Կ. Պոլսոյ կալուածական տուրքերու հարիւրին տասնըհինգը քաղաքապետութեան պիտի յատկանայ եւ մնացածն ալ Ելմտական նախարարութեան։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ Մոլթքէ մարզարան-մարտանաւը այսօր կամ վաղը Պոլսոյ նաւահանգիստը կը ժամանէ։ Հէյպէլիի նաւային վարժարանին տնօրէն գեր-ծովակալ Հիւսնի փաշա հիւրամեծար կարգուած է գերման նաւային ուսանողներուն, որքան ատեն որ Կ. Պոլիս գտնուին։ Անոնք ուրբաթ օրը ներկայ պիտի ըլլան Հայտար Փաշայի մէջ կառուցուած բժշկական վարժարանի նոր շէնքին բացման հանդէսին։ Հոն սեղան մը պիտի տրուի Ռիւսթէմ փաշայի նախագահութեամբ։ Գերմանիոյ դեսպանատունն ալ Թէրափիոյի ապարանին մէջ սեղան մը պիտի տայ։

ՀՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—Կայս. Թանգարանը նկատելով որ մեծապէս կ'օգտուի Լուվրի Թանգարանէն Պ. Հէօզէի կողմէ Թէլլոյի (Բաբելոն) մէջ կատարուած հնախուզութիւններէն, առաջարկեց կրթական նախարարութեան՝ երկարել նոյն խուզարկութեանց պայմանաժամը։

ՀԵԼԼԷՆ կառավարութիւնը, կ'ըսէ Սէրվէթ, հրամայած է միջոցներ ձեռք առնել հելլենական հողը ապաստանող պուլկար աւազակներուն դէմ։ Բալամպալայի մէջ ձերբակալուեր են երեք աւազակապետներ՝ Բէօսէվ, Նիքոլովիչ ու Քոնսթանթինով։

ԱՂԱԾ ՁՈՒԿԵՐԸ.—Ձեռնհաս պաշտօնարանը որոշեց որ Կ. Պոլսոյ եւ Նաւահանգիստներու ծովեզերքները որսացուած ձուկերուն համար երբ աղ, աղած եւ չորցուած վիճակի մէջ օսմ. երկիրներու մէկ մասէն միւսը ղրկուին, արտածուելու պահուն արժէքին հարիւր երկու վճարուի զինուորական սպառազինման համար. իսկ օտար երկիրներ ղրկուելիքներէն հարիւրին մէկ։

«ՏԷՊԱ»ի Կ. Պոլսոյ նախկին Թղթակից Պ. Լիւսիէն լը Շըվալիէ մեռեր է։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ Խորհուրդը իր երէկուան նիստին մէջ որոշեց հոկտ. 15էն սկսեալ Հայֆայի ժամանումները հինգ օրուան քարանթինայի եւ ախտահանումներու ենթարկել։

— Տիարպէքիրէն կը հեռագրեն թէ նահանգին, ինչպէս նաեւ Մարտինի մէջ հանրային առողջապահութիւնը գոհացուցիչ վիճակի մէջ է։

—Երկուշաբթի օրը Վերին Եգիպտոսի մէջ ժանտախտէ դէպք ու մահ չէ պատահած։

—Հոկտ. 13էն 19 Կ. Պոլսոյ եւ արուարձաններու մէջ պատահած մահերու թիւն է 181, որոնց 3ը՝ կեղծմաշկէ, 3ը՝ կարմրախտէ, 2ը՝ ծաղկախտէ, 2ը՝ թիֆոյէ, 7ը՝ շնչողական գործարաններու հիւանդութիւններէն եւ միւսներն ալ զանազան ախտերէ։

ԲԵՐԱՅԻ Պրուսա փողոցէն դուրս, երէկ գիշեր, վիրաւոր մարդ մը կը փախչէր. ոստիկանները ձերբակալեցին զայն։ Այդ միջոցին Պրուսա փողոցին գիշերապահը իմաց տուաւ թէ փողոցին վարի ծայրը սպաննուած մարդ մը կայ։ Ձերբակալուած անձը՝ Գասըմ Փաշայի Համամճը Օսման՝ Թագսիմի պահականոցը տարուեցաւ։ Սպաննուած անձն էր Ղալաթիոյ Արքասի փողոցին մէջ խանձուէճի Գումարպաշ Քիւրտ Ալի։ Ոճրին վայրը դաշոյն մը ու դաշոյնի պատեան մը գտնուեցաւ։ Քննութիւն կատարուելով հաստատուեցաւ թէ այդ երկուքը ձիով Ղալաթիայէն Բերա ելած եւ Կամպրինիուս գարեջրատունը ու Չիչէքճի փողոցը գացած էին։ Յետոյ Պրուսա փողոցին մէջ իրարու հետ կռուելով Ալի զարկեր է Օսմանը, որ փոխ-դարձաբար զայն վիրաւորեր է։ Մարդասպանը, որ վիրաւորուած է, Ոստիկանութեան Դիւան հիւանդանոցը ղրկուեցաւ։ Մասամբ խոստովանեցաւ իր ոճիրը։

ԱՐԿԱԾ ՄԸ.—Երէկ իրիկուն Սիրքէճիի երկաթուղիին քարափին վրայ «վինչ»ի միջոցաւ 2420 քիլօնոց հակ մը ցամաք հանուելու պահուն, մեքենային շղթան գլխուեալով կտրեցաւ։ Հակը ինկաւ նոյն միջոցին անկէ անցնող երկաթուղիի բեռնակիրներէն Պիթլիսցի Տալոստի վրայ որ ծանրապէս վիրաւորուելով քիչ ետքը մեռաւ։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷԻ Բերայի, Ղալաթիոյ եւ Պոլսոյ դրամատունները գոց պիտի ըլլան վաղ. Սուլթանին ծննդեան տարեդարձին առթիւ։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.—Թաղեալ հասոյթներու ընդհ. տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ թէ Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին աշակերտները իրենց երկամեայ դասընթացքը աւարտելով՝ քննութիւն անցուցած են մասնաւոր քննիչ մարմինին առջեւ։ Այդ քննութեանց հետեւանքով՝ հետեւեալ ցուցակին մէջ գտնուող 33 աշակերտները վկայական ստացած են։ Այդ աշակերտներէն առաջին չորս հոգին մէջ մէկ մանրադէտ ստացած են եւր վար-

ձատրութիւն, համաձայն կանոնագրին տրամադրութեանց.—Գէորգ էֆ. Գալուստեան՝ Ռոտոսթոցի, Նազարէթ էֆ. Գալուստեան՝ Պանտրմացի, Էվրիքիմի Լիգոր Խսիմի էֆ.՝ Աղուսթոսցի (Սէլանիկ), Յարութիւն էֆ. Ալթունեան՝ Գուշագցի։

Ցուցակ Շերամաբուծական վարժարանի այս տարուան շրջանաւարտներու

1.—Գէորգ էֆ. Գալուստեան Ռոտոսթոցի 23 տարեկան, Ա. կարգ, թիւ վկայագրի 549։ 2.—Նազարէթ էֆ. Գալուստեան՝ Պանտրմացի, 19, Բ. 550։ 3.—Էվրէքիմի Լիգոր Խսիմի էֆ.՝ Աղուսթոսցի։ 33, Գ. 551։ 4.—Յարութիւն էֆ. Ալթունեան՝ Գուշակցի, 20, Դ. 552։ 5.—Իրիսթիտի էֆ. Վաֆիատիս՝ Կէլիպոլուցի, 30, Ե. 563։ 6.—Եորկի էֆ. Աթանաս՝ Ավրաթ-Հիսարցի, 29, Ե. 554։ 7.—Կարապետ էֆ. Կարագեան՝ Պարտիզակցի, 24, Ե. 555։ 8.—Ալի էֆ. Ճէրիգճիզատէ՝ Ամասիացի, 46, Ե. 555։ 9.—Կարապետ էֆ. Քէչիչեան՝ Տիարպէքիրցի, 26, Ե. 557։ 10.—Ղազարոս Քայայեան՝ Ամասիացի, 37, Ե. 558։ 11.—Պէհէտտին էֆ. Սարաճիզատէ՝ Ամասիացի։ 49, Ե. 559։ 12.—Մուսթաֆա Եարալլահ էֆ.՝ Ամասիացի, 44, Ե. 560։ 13.—Կարապետ էֆ. Նալպանտեան՝ Ճէլտիւքեօյցի, 19, Զ. 561։ 14.— Յակոբ էֆ. Գօլօլեան՝ Պարտիզակցի, 21, Զ. 561։ 15.—Տիգրան էֆ. Ծիվէլէկեան՝ Ամասիացի, 40, Է. 563։ 16.— Նշան էֆ. Էվրէնեան՝ 30, Է. 564։ 17.— Մէհմէտ էֆ. Թաթիկ՝ Պրուսացի, 24, Ը. 565։ 18.—Անաստաս էֆ. Սերբօ Քերմասցիցի, 22, Ը. 565։ 19—Սրապիոն էֆ. Մաթէոսեան՝ Կէմլէկլիքցի, 19, Ը. 567։ 20.—Քլէօվուլոս էֆ. Միսիրօս Կիւմիւլճինէցի, 20, Ը. 568, 21.—Տիմիդրի էֆ. Նէգալքօ՝ Վասիլինացի, 27, Ը. 569, 22.—Տիգրան էֆ. Համամճեան՝ Սկիւտարցի, 33, Թ. 570։ 23.—Կարապետ էֆ. Փափազեան՝ Պիլէճիկցի, 25, Թ. 571։ 24.—Աթանաս էֆ. Փէգալա՝ Օրթաքէօյցի, 29 Թ. 572, 25.—Լամպօ էֆ. Ստրադիօգլու՝ Օրթաքէօյցի, 22, Ժ. 573։ 26.—Սէլահէտտին էֆ. Հայիպզատէ՝ Դամասկոսցի, 19, Ժ. 574։ 27.— Յովհաննէս էֆ. Գորալեան՝ Ամասիացի, 27, ԺԱ. 575։ 28.—Միհրան էֆ. Կիւլասեան՝ Ակնցի, 28, ԺԲ. 576, 29.—Մէհմէտ Սապիհ էֆ.՝ Մարաշցի, 36, ԺԲ. 577։ 30. Նշան էֆ. Թամայեան՝ Ամասիացի, 42, ԺԲ. 573։ 31.—Եանի էֆ. Անտոնիատիս՝ Վոլէնոսցի, 37, ԺԳ. 579։ 32. — Աբեդնագով էֆ. Շամլեան՝ Ամասիացի, 23 ԺԳ. 580. 33.—Եորկի Վանկէլէֆ՝ Վալոփնացի, 28, ԺԳ. 571։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ
ԱՐԴԻՍԴԱԿԱՆ ՅԵՐԵԿՈՅԹ

Օսմ. կատակերգակ զաւեշտախումբը, առաջնորդութեամբ հանրածանօթ կատակերգակ Զաֆրաստի, այս կիրակի օր, ժամը 7½ին, պիտի տայ իր ձմեռնային ցերեկոյթներու շարքին երկրորդ ներկայացումը Պոնզորտիայի թատրոնին մէջ։ Պիտի ներկայացուի Ա. անգամ ըլլալով Բերայի մէջ, Բարիզեան կատակերգակ ըէբէրթուարին ամէնէն աղուոր ու փայլուն խաղը

ՓԱՐՖԷՕՆ (Le parfum)

Թատերգութիւն 3 արար
Հեղինակներն
ՌԱՈՒԼ ՌՕՇԷ ԵՒ ԷՐՆԷՍԹ ՊԼԷՕՄ

Բարիզեան այս աշխարհահռչակ նուրբ ու գրական կատակերգութիւնը, զոր ամբողջ Բարիզ, գրագէտ, բանաստեղծ, քննադատ, արդիսդ եւ պուրժուա Բարիզը ծափահարած է ու կը ծափահարէ, ըմբոշխնելով անոր սրամիտ ու զուարթ gauloiserieները։ Այս նուրբ կատակերգութեան պիտի յաջորդէ իտալացի հռչակաւոր կատակերգակ-բանաստեղծ-Թատերագիր Կոլտոնիի (1707—1793) ամէնէն միմոսական ու ամէնէն բոլշական զաւեշտը,

ՆԻՔՍ

Տասներկու հոգինոց նուագախումբ մը օբերայի կտորներ պիտի զարնէ։
Տոմսակները սկսած են ծախուիլ։

ՏՈՔԹ. Ս. ԹԷՐՋԵԱՆ

Շատ տարիներ յաջողութեամբ բժշկութիւն ըրած եւ մեծ փորձառութիւն ստացած ըլլալով այս անգամ Իզմիր հաստատուած է։ Կը բնակի Հայոց Թաղին մէջ, մեծ փողոց, թիւ 43 տունը։ Խնամքով կը դարմանէ ամէն տեսակ հիւանդութիւններ եւ կը կատարէ վիրաբուժական ու մանկաբարձական գործողութիւններ։ Ամէն օր ձրիապէս կը դարմանէ աղքատները, ինչպէս նաեւ ուրբաթ կէսօրէ վերջ դիմող բոլոր հիւանդները։

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
ԷՖԻԷՆ Ժ. ԲԻՍՄԱՃԻՕՂԼՈՒ
Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 2

Սոյն դրամատունը սեղանաւորական ամէն կարգի գործեր կը կատարէ, չէքեր կը հանէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն եւ արտասահմանի վրայ, կտրօններ կը գնէ, փոխանակագիրներ կը վճարէ, տոկարանի գործողութիւններ կը կատարէ ամէն տեսակ արժէթուղթերու գնում եւ վաճառում կ'ընէ, վիճակահանութեան, պարգեւներու ստուգութիւնը ձրի կը կատարէ, եւ այլն։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
Ազգ. Պատրիարքարանի

Յառաջիկայ ուրբաթ օր, 24 հոկտեմբեր, Օգոստափառ Սուլթանին Ծննդեան Տարեդարձը լինելով, նոյն օրն հանդիսաւոր բարեմաղթութիւնք տեղի պիտի ունենան Մայր Եկեղեցւոյ մէջ վասն Արեւշատութեան եւ Թանկագին կենաց Նորին Կայսերական Վեհափառութեան։

Ուստի կը հրաւիրուին Մայրաքաղաքիս մէջ գտնուող Սրբազան Եպիսկոպոսունք եւ վարդապետք, Ս. Եկեղեցւոյ քարոզիչք եւ Աւագերէցունք եւ քահանայք, ազգային ատեանք եւ վարչական ժողովոց եւ տեսուչ ու Թաղական Խորհրդոց եւ Հոգաբարձութեանց եւ Խնամակալութեանց անդամք նոյն օրն առաւօտեան ժամը 4ին ներկայ գտնուիլ ի Պատրիարքարան՝ իբր հրաւիրագիր նկատելով ներկայ յայտարարութիւնը։

(Կնիք)

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՆԻՍՏԸ

Խառն Ժողովը գումարուեցաւ այս առաւօտ Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր եւ ատենապետութեամբ Տիգրան էֆ. Եուսուֆեանի. ներկայ էին Կրօնական Ժողովէն՝ Տ. Գրիգորիս, Տ. Վահրամ, Տ. Գաբրիէլ Սրբազանները, եւ Տ. Կարապետ Ա. քհն. Սեմէեան։ Քաղաքական Ժողովէն Գրիգոր էֆ. Խորեան, Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան, Սմպատ էֆ. Տէմիրճիպաշեան։ Ս. Պատրիարքը Ժողովին հաղորդեց Մայր Աթոռի նկատմամբ հասած տեղեկութիւններ եւ խորհրդակցութիւններ տեղի ունեցան։

—Տ. Ներսէս Եպսկ. Ասլանեան գիր մը ուղղելով սիրայօժար ընդունած ըլլալը կը յայտնէր Ռումանիոյ հովուութեան պաշտօնը, միայն թէ վերահաս ձմրան պատճառաւ կը խնդրէր յետաձգել իր ուղեւորութիւնը յարմար եղանակի։ Ժողովը գոհ ըլլալով անոր ընդունելութենէն, պատճառ մը չնկատեց ձմրան եղանակը՝ յետաձգել իր ուղեւորութիւնը եւ որոշեց որ օր առաջ փութացնէ իր ուղեւորութիւնը։

—Ժողովը զբաղեցաւ նաեւ յարաբերական խնդիրներով։

—Ս. Պատրիարքը ի գիտութիւն հաղորդեց Ժողովին թէ Երուսաղէմէն ո եւ է գիր հասած չէ, բայց Թէնեան էֆ ի այն հեռագրէն որով կ'իմացնէ թէ հասած է Ս. քաղաքը։

Ս. Պատրիարքը, երէկ, դատական ու կրօնական գործոց պաշտօնարանը երթալով, տեսակցեցաւ նախարար Աբտիւրրահման փաշայի եւ կրօնական գործոց տեսուչ Ջիվէր պէյի հետ։

—Ատանայէն կը գրեն մեզ հոկտ. 16 թուով.—«Ատանայի երկսեռ վարժարաններու տնօրէն Տիրան էֆ. Չրաքեան կազմական Կանոնագրի համաձայն պատրաստեց ծրագիր մը որ գնահատուեցաւ եւ գործադրութեան դրուեցաւ Ուսումնական Խորհուրդէն եւ Հոգաբարձութենէն։ Մանկապարտէզէն յետոյ վարժարանը բաժնեց վեց տարիի, երկու տարի տարրական դասընթացք, երկու տարի միջին դասընթացք եւ երկու տարի բարձրագոյն դասընթացք։ Դասերը հոկտ. 1ին կանոնաւոր կերպով սկսան երկսեռ վարժարաններուն մէջ։ Այս տարի Արամեան աղոց մանկապարտէզի վիճակը շատ գոհացուցիչ է, փորձ մանկապարտիզպանուհիի ձեռքին տակ։ Ատանացիք շատ գոհ եղան տնօրէն էֆ.ի պատրաստած ծրագրէն, վասն զի 8-9 տարի կարդալով տղայ մը գործնական կրթութիւն մը պիտի առնէ, եւ Ատանայի պէս գաւառ մը տղան 14—15 տարեկանին արդէն գործի կ'երթայ։ Եթէ այս ծրագիրը լիովին գործադրուի՝ մէկ քանի տարուան միջոցին զգալի բարւոքում մը պիտի կրեն մեր վարժարանները։ Չրաքեան էֆ.ի դաստիարակելու փորձառութիւնը, վարժարան մը վարելու իր ձեռնհասութիւնը եւ տղոց սրտերը ազնուացնելու եւ բարոյապէս բարձրացնելու կարողութիւնները, պաշտօնի սկսած օրէն ի վեր աչքերու կը տեսնուին։

«—Գաւառական Ժողովին ընտրութեան ձեռնարկուած է շաբաթէ մը ի վեր. այս կիրակի բաւական քուէներ առնուեցան ընտրող յանձնախումբը։

«—Ս. Կաթողիկոսը բաւական ատեն Տարսոն եւ Մէրսին մնալէն յետոյ մէկ քանի օրէն Ատանա պիտի գայ։

«—Հանգուցեալ Ֆրէնկեան Յովհաննէս էֆ.ի դստերը կողմէ նուիրուած զանգակը անցեալ օր Ատանա հասաւ եւ Ս. Աստուածածին եկեղեցին բերուեցաւ։ Նոր զանգակը հինէն բաւական մեծ է։

«—Աբգարեան վարժարանի Դաստիարակը Ռուբէն էֆ. Պալըտաքեան վաճառականութեան ձեռնարկեց։ Դիւանութեան եւ տոմարակալութեան ուսուցիչը՝ Ժէզուիթներուն վարժարանը պաշտօնի կոչուեցաւ, ուր կ'աւանդէ Թուրքերէն, անգլիերէն եւ հայերէն։ Ժէզուիթները շատ գոհ են իրենց ուսուցիչ Միսաք էֆ. Պեհրուսեանէն։ Կը լսենք որ ընդհ. հոգաբարձութեան կարեւոր պաշտօնն ալ անոր յանձներ են։ Հայերէնի եւ Թուրքերէնի ուսուցիչը Յովհ. էֆ. Սմմէկեան Մէրսինի վարժարանին տնօրէն կարգուեցաւ։ Գէորգ էֆ. Կարճիկեան եւ իր տիկինը Շահզարք Կարճիկեան Պէրաւթ հրաւիրուեցան, տեղւոյն վարժարանին մէջ պաշտօն վարելու համար։»

—Շապին Գարահիսարի Առաջնորդ Տ. Սմբատ Վ. Սաատէթեան իրեն փոխանորդ կարգելով Տ. Վաղինակ վարդապետը, ճամբայ ելեր է մայրաքաղաքս գալու համար։

—Դատթէմէօնիի նորակազմ վիճակին Պատր. Փոխանորդ նշանակուած Տ. Գրիգորիս Վ. Պալաքեան, պատասխանելով Ս. Պատրիարք Հօր հրաւէրին, իմացուցեր է թէ կ'ընդունի իրեն առաջարկուած պաշտօնը եւ պատրաստակամութիւն յայտներ է մեկնելու իր վիճակը։

—Դերջանի Առաջն. Փոխանորդ Տ. Մակար վարդապետ Տէր Յովհաննէսեան վախճանած ըլլալով, անոր տեղ Առաջն. Փոխանորդ նշանակուեր է Տ. Համազասպ վարդապետը։

—Մոսկուայի համալսարանի ուսանողներէն վերջերս քննական նպատակով Յունաստան գացողներու հետ կը գտնուէր Տ. Զաւէն վարդապետ որ վերադարձաւ Ռուսիա։ Երեւան երթալու համար շոգեկառքի մէջ գտնուած միջոցին անծանօթ երիտասարդ մը ներս կը մտնէ եւ քնանալ կը ձեւացնէ։ Երբ Զաւէն վարդապետ ալ կը քնանայ, այդ անծանօթ երիտասարդը որ ճարպիկ քսակահատ մըն է եղեր, Զաւէն վարդապետի գրպանը կտրելով գողցեր է դրամապանակը որ կը պարունակէր 70 րուպլի, երկաթուղիի տոմսակը, շատ կարեւոր թուղթեր եւ բանալիներ։ Երբ վարդապետը կ'իջնէ առաջին կայարանը, կը զգայ պատահած գողութիւնը, բայց ժամանակը ուշ ըլլալով, անկարելի եղած է գողը բռնել։

—Տփղիսի Առաջնորդը Ս. Էջմիածնէն իր պաշտօնավայրը դարձած է։ Նաեւ իրենց պաշտօնատեղին մեկներ են Տ. Արիստակէս Արքեպիսկ. Սեդրակեան, Տ. Անանիա եպիսկ. եւ Տ. Ընձակ Վ. որ նշանակուած է Սաղիանու վանքի վանահայր եւ շրջակայ գիւղերու գործակալ ու քարոզիչ։ Մայր Աթոռ գտնուող միւս առաջնորդները եւ փոխանորդներն ալ պիտի մեկնին իրենց պաշտօնատեղիները։

—Վերջերս Ճավայի մէջ մեռեր է հայ լուսանկարիչ մը, Պ. Բիւրքճեան, որ 10 տարիէ ի վեր հաստատուած էր այդ կողմերը։ Ասկէ երկու տարի առաջ տեղւոյն դերասաններէն առնուած լուսանկարներու հաւաքածոյ մը ներկայացուցած ըլլալով Հոլանտայի Թագուհիին, արժանացեր է պալատական լուսանկարչի տիտղոսին ու արքայական զինանշանը կրելու արտօնութեան։

—Պ. Արտաւազդ Խանձեան, Պոլսեցի ծանօթ ընտանիքէ մը, որ քանի մը տարիէ ի վեր Ֆրանսայի մայրաքաղաքը կը գտնուի, եւ տեղւոյն ֆրանս. բարեգործական մարմնոյ մը (Սանթիմանս Բիւպլիք) քարտուղարն է, այս անգամ պատուուեր է Օֆիսիէ տ'Աքատէմի պատուանշանով։

—Կրօնական Ժողովը գումարուեցաւ երէկ Պատրիարքարանի մէջ Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեամբ եւ Տ. Գրիգորիս արքեպ.ի ատենապետութեան ներքեւ։ Ներկայ էին Տ. Վահրամ արքեպ. եւ Տ. Գաբրիէլ եպս., ինչպէս նաեւ Սանտալճեան, Սեմէեան եւ Շահպազեան քահանաները։— Գումգաբուի դպրոցի քահանայից դասը եւ Թաղ. Խորհուրդը հանգուցեալ Տ. Իգնատիոս քհ. Խաչատուրեանի տեղ Կեսարիացի տիրացու Աղեքսանդր Չէնորեանը իբրեւ ընծայացու ներկայացնելով, անոր քահանայական ձեռնադրութիւնը կը խնդրէին։ Ժողովը իր ներկայութեան կոչելով յիշեալ ընծայացուն՝ քննեց հայերէնի, ձայնագրութեան եւ կրօնագիտութեան մէջ եւ արժանաւոր գտնելով՝ արտօնեց անոր ձեռնադրութիւնը եւ յանձնեց Թաղին քարոզիչ Սրբազանին։ 2.—Փէրիգիւղի Տ. Ղեւոնդ քհ. խնդրած էր որ տեղւոյն եկեղեցիէն իր 600 ղրշ.ի ամսական պահանջքի խնդիրը կարգադրուի։ Ժողովը որոշեց գրել հարկ եղածը տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդին։ Ժողովը ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ ամուսնական խնդիրներով։

—Պոլիս գտնուող քարոզիչ եպիսկոպոսներէ ոմանք եւ Կրօնական Ժողովի ատենապետ Սրբազանները ու Փոխանորդ Սրբազանը երէկ տեսակցութիւն մը ունեցան Ս. Պատրիարքին հետ։

—Ինչպէս պաշտօնականներէն կ'երեւայ, Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է Իւլայի Բ. աստիճան շնորհել Բ. Դրան իրաւագէտ-խորհրդականութեան անենկի օգնականներէն Արամ Աբիլ պէյի։ Կայս. այս բարձր գնահատութիւնը, ի վարձատրութիւն իր բարւոք ծառայութեանց, գոհունակութիւն կը պատճառէ իր բոլոր բարեկամներուն եւ համակիրներուն։

Հայ-Հռոմէական հասարակութիւնը կարեւոր կորուստ մը կրեց այս օրերս Բէքմէզ Կոմիտաս էֆ.ի մահուամբ, որ Հայ-Հռոմէականաց Պատրիարքարանի վարչական գործերուն մասնակցած է երկար ատեն եւ Տէրութեան ու օտարներու առջեւ կարեւոր դիրք մը գրաւած է։ Սագըզ Յովհաննէս էֆ.էն, Ալլահվէրտի Յովհաննէս էֆ.էն վերջը յիշուած անունն է Բէքմէզ Կոմիտաս էֆ., որ իր անձնական դիրքին միացուցած էր ծերութեան յատուկ փորձառութիւն մը։ Բէքմէզ Կոմիտաս էֆ.ի անունը կապուած է նաեւ երկրին սեղանաւորական պատմութեան հետ։ Այն թուականին երբ երկրին առեւտրական ու սեղանաւորական գործերուն ընդարձակութիւն տալու համար պէտք տեսնուած էր մայրաքաղաքիս մէջ դրամատուններ հաստատել, ուրիշ մէկ քանի դրամատուններու հետ հաստատուած էր նաեւ Գրէտի Ժէնէրալ դրամատունը, Բէքմէզ Կոմիտաս էֆ. կոչուեցաւ անօրէնութեան պաշտօնին, զոր ձեռնհասութեամբ վարեց։ Այդ տեղական դրամատունները, Բէքմէզ Կոմիտաս էֆ.ի եւ իր ընկերներուն օգտակար գաղափարներովը հիմնուեցան։ Անկէ վերջը ինչպէս անկէ առաջ ալ, գրեթէ կէս դար է ի վեր, Ղալաթիոյ հրապարակին վրայ կը շարունակէր իր սեղանաւորական կարեւոր գործողութիւնները եւ ինքզինքը պատուաւորապէս ճանչցուցած էր Հայերու, ինչպէս նաեւ օտարներու։ Իր զաւակները անշուշտ պիտի շարունակեն իրենց հօր գործը։ Դեռ կը յիշուի Թուլպին ու Բէքմէզեան տան փայլուն հաշուեյարդարութիւնը 1895ին։ Տարակոյս չկայ թէ Բէքմէզեան էֆ.ի որդիները իրենց հօր յարատեւութիւնը պիտի ունենան գործի ասպարէզին մէջ։ Մեր անկեղծ ցաւակցութիւնները կը յայտնենք այս տխուր առթիւ։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՕՊԼ)

ՎԻԷՆՆԱ, 3 Նոյեմ. — Ֆրէմտէնպլաթ կը յայտարարէ թէ բոլորովին անհիմն է այն լուրը, որուն համաձայն Վատիկանի մօտ աւստրօ-հունգարական դեսպան Զէճէն ֆոն Թէմէրին կոմսը ուրիշ տեղ պիտի փոխադրուի։

ԲԷՇԹԱ.—Հունգարիոյ նոր դահլիճը, այսօր, ներկայացաւ ազատական կուսակցութեան որ խանդավառ ցոյցերով ընդունեց զայն։ Նախարարապետ Թիզա կոմսը յայտարարեց թէ դահլիճը կ'ուզէ այն տեսակ հիմ մը առաջ բերել որ պահպանէ Հունգարիոյ եւ Աւստրիոյ միջեւ եղած ներդաշնակութիւնը. Նաեւ նկատողութեան առնէ Հունգարիոյ արդարացի անձկանքները զինուորական կէտերուն վրայ։ Թիզա կոմսը նաեւ ըսաւ թէ դահլիճը կատարելապէս վստահ է որ, միւս կուսակցութեանց երկրասիրութեանը կոչում ընելով, խաղաղասէր կերպով ձեռք պիտի բերէ հիմնական օրէնքին սահմանած վիճակին վերահաստատումը։ Յարեց թէ դահլիճը հետամուտ պիտի ըլլայ յառաջդիմութեան եւ օրէնքները յարգելու քաղաքականութեան մը. Նաեւ այն քաղաքականութեան որուն հիմն է Հունգարիոյ միւս ազգութեանց իրաւունքներուն յարգումը։ Թիզա կոմսը խօսքը աւարտեց խնդրելով Նախարարական կուսակցութեան աջակցութիւնը՝ երկրասիրական այդ նպատակին հասնելու համար։ (Բուռն ծափահարութիւններ)։ Պ. Հէկէտուս, ազատական կուսակցութեան անունով, վստահութիւն յայտնեց նոր դահլիճին եւ վստահեցուց թէ կուսակցութիւնը իր աջակցութիւնը պիտի չզլանայ։

ԲԱՐԻԶ.— Յունաստանի Թագաւորը հոս հասաւ։ Ութ օր մնալէ ետքը Վիէննա պիտի երթայ։

ԹՐԻԵՍԹԷ.—Ռուսական նաւատորմիղ մը որ Մոլաս գեր-ծովակալին հրամանատարութեանը տակ կը գտնուի, եւ որ երեք մարտանաւերէ կը բաղկանայ, Գորֆուէն հոս ժամանեց։ Հաւանօրէն ութ օր պիտի մնայ։

ՎԻՍՊԱՏԸՆ.—Վիլհէլմ կայսրը հոս հասաւ։ Քաղաքը շքեղապէս զարդարուած է գերմանական եւ ռուսական դրօշներով։

ՏԱՐՄՇԹԱՏ.—Կը հաստատուի թէ Նիքոլա կայսրը իր ընտանիքով Ռուսիա պիտի վերադառնայ յառաջիկայ շաբաթ օրը։

ՀՌՈՄ.— Ճիոլիթթիի նախարարութիւնը, այս իրիկուն, օրինական երդումը կատարեց։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԲԱՐԻԶ, 3 հոկտ.— Առողջապահական միջազգային համաժողովը որոշեց Բարիզի մէջ հաստատել դրասենեակ մը որ կեդրոնացնէ տարափոխիկ հիւանդութեանց վերաբերեալ բոլոր տեղեկութիւնները։ Համաժողովը կ'ուզէ ձեռք բերել ջնջումը քարանթինաներու որոնք անօգուտ կը նկատուին։

ՀՌՈՄ.— Պ. Ճիոլիթթի Թագաւորին մատոյց նոր դահլիճին ցանկը։

ԱԹԷՆՔ.—Յունաստանի Երեսփ. Ժողովին նիստերը յետաձգուեցան մինչեւ Թագաւորին վերադարձը։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Կը հաստատուի թէ Վիսպատընի տեսակցութեան մէջ գրեթէ միայն պիտի խօսուի Ռուսիոյ ու Գերմանիոյ միջեւ առեւտրական դաշնադրութեան կնքման վրայ։

ՀՌՈՄ (Պաշտօնական).—Իտալիոյ դահլիճը կազմուեցաւ հետեւեալ կերպով.— Պ. Պ. Ճիոլիթթի՝ նախարարապետ եւ ներքին գործոց նախարար։ Թիթթոնի՝ արտաքին գործոց, Լուծաթթի՝ Գանձային, Ռօզանօ՝ Ելմտական, Թէտէսքօ՝ հանրօգուտ շինութեանց, Ռավա՝ երկրագործական եւ առեւտրական, Ռոնքէթթի՝ Դատական, Օրլանտօ՝ կրթական, Բէտօթթի՝ պատերազմական, Միրապէլլօ՝ ծովային եւ Սթէլլութի-Սքալա՝ հեռագրական եւ Թղթատարական։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ
ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒՄ

ՊԵՐԼԻՆ, 31 հոկտ.— Պետերսպուրկէն հետեւեալը կը հեռագրեն Պերլինէր Զայթունկ լրագրին.

«Պաշտօնական շրջանակներու մէջ կ'ըսուի թէ ներքին գործոց նախարար Պ. Բլէվէ պաշտօնանկ պիտի ըլլայ եւ անոր պիտի յաջորդէ Ելմտական նախարար Պ. Վիթէ։»

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 21 Հոկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	25	20
Ամէնէն բարձր գին	»	25	22½
Ամէնէն վար գին	»	25	20
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց.	Ֆր.	124	62
Ամէնէն բարձր գին	»	125	12
Ամէնէն վար գին	»	123	50

ԲԱՑՈՒՄ 22 Հոկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Փ. Կ.	25	17
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	124	12
Շիրքէթի Խայրիէ		30	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		7	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական պանքա		452	—
Տէրքօզ		257	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	40
Քրամուէյ բաժնեթուղթ		6	—
» ժուիսանս		1	50
» պարտամթուղթ		492	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		496	—
Թրամուէյ		102	—
Քրէտի Ֆոնսիէ էմփրէնթ		265	—
ավրիլ		72	—
Անատոլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		21	80
« պարտամթուղթ	«	511	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	108	35
Բարիզ » »	Ֆր.	22	08¾
» » » չէք	»	—	—
Պէրլին անտոկոս չէք	մար.	18	77
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	99

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Ֆրանքնոց	Ղրշ.	86	38
Անգլիական ոսկի	»	109	27
Շոլ էմբէրիալ	»	89	30
Քրիմիջ	»	51	07
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	34
Մէճիտիէ	»	—	—
Ռուսի թղթադրամ	Օ. Ո.	8	66

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 3 Նոյեմբեր

Անգլիական ⅌ Քոնսոլիտէ	88	56
Օսմանեան Թանզ. սէրի Բ.	60	75
» » » Գ. բաց.	32	75
» » » Դ. գոց.	32	63
Օսմանեան Պանքա	13	37
Ռուսական 1890	—	—
Հելլէնական 5 %	42	50
» Մօնօբօլ	44	—
Պուլկարական 1888	92	—
Էժիբթէն իւնիֆիէ	105	—
Օսմինիա	135	—
Թրանսվալ	3	81
Այտին Երկաթուղի	14	63
Փոխանակագիր	25	350

ԲԱՐԻԶ, 3 Նոյեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		97	67
Միացեալ պարտամթուղթ բաց.	Ղրշ.	88	45
Միացեալ պարտամթուղթ գոց.	»	88	15
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	587	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	127	—
Օսմ. Մաքսատուն	»	460	—
Օսմ. Ռէժի	»	392	—
Մրճօրիթէ Թիւրք 4 %	»	496	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1115	—
Իտալական Ռանթ	»	103	75
Սպանիական արտաքին	»	91	30
Թրանսվալ	»	198	—
Ձէք Լոնտոնի վրայ	»	25	145
Դրամագլուխ	»	—	—

ՎԻԷՆՆԱ, 3 Նոյեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	239	40
Ռումէլի երկաթուղի	»	140	50
Օսմ. Ռէժի	»	358	—

ՊԷՐԼԻՆ, 3 Նոյեմբեր

Թուրքը	Ֆր.	—	
Ռումէլի երկաթուղի	»	142	20
Անատ. երկթ. պարտամթուղթ	»	103	10
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	200

ՊՐԻՒՍԷԼ, 3 Նոյեմբեր

Միացեալ պարտք	97	25
Ռումէլի երկաթուղի	132	75

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՄԻԱՑՈՒՄ

ԱՐԺԷԹՈՒՂԹԵՐՈՒ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄ

Օսմ. փոփոխեալ արժեթուղթերու փոխանակումը, միացեալ առժամեայ արժեթուղթերու հետ, տեղի պիտի ունենայ կիրակի ու տօն օրերէ եւ ուրբաթէ զատ ամէն օր ժամ 10էն 3 (Ը. Ե.) Ղալաթիոյ մէջ Օսմ. Պանքային արժեթուղթերու ճիւղին մէջ, ուր ներկայացնողներուն տրամադրութեանը տակ պիտի ըլլան պորտրոններ՝ փոխանակուելիք արժեթուղթերու թիւերուն արձանագրութեանը համար. նաեւ վիճակացոյցեր։ Պանքային պաշտօնեաները պիտի կատարեն պէտք եղած պատրաստութիւնը եւայլն, եթէ ներկայացնողը կարող չըլլայ։ Պորտրոնները եւայլն պէտք է ստորագրուին ներկայացնողին կողմէ, նշանակելով անունը, հասցէ ու ներկայացման թուականը։ Պորտրոնները կրկին օրինակ պիտի պատրաստուին եւ ամենայն ճշդութեամբ։ Անընթեռնլի կամ ուրուած թիւեր պարունակող պորտրոնները պիտի մերժուին։ Որովհետեւ ոչ-փոխանակելի դրամագլուխին մէկ ստորաբաժանումին համար կոտորակաւոր արժեթուղթ պիտի չտրուի, արժեթուղթին տէրը նոյն վիճակացոյցին վրայ պիտի նշանակէ թէ կ'ուզէ՞ կոտորակին տեղ դրամ ստանալ, թէ զայն դրամով ամբողջացնել, առժամեայ արժեթուղթ մը ստանալու համար։ Այդ կերպով վճարուած կամ ամբողջացած արժեթուղթի կոտորակներուն գինը պիտի սահմանուի՝ արժեթուղթերուն յանձնուած օրը։ Վճարումը պիտի կատարուի՝ առժամեայ արժեթուղթերը յանձնուելու պահուն։ Հին արժեթուղթերը երբ թուաւոր պորտրոններով եւ վիճակացոյցի ըստ յանձնուին, Պանքան անուանական ընկալագիր մը պիտի տայ՝ զոր ներկայացնողը պարտաւոր է օրինաւոր կերպով ստորագրելով վերադարձնել՝ ստանալու Միացեալ Պարտքի առժամեայ արժեթուղթերը, եւ եթէ հարկ ըլլայ, արժեթուղթերու կոտորակներուն փոխարժէքը։ Առժամեայ արժեթուղթերը կամ ամբողջ գումարը պիտի ներկայացնեն եւ կամ հինգ մասի բաժնուած պիտի ըլլան։ Յառաջիկային առանց ծախքի պիտի փոխանակուին նոյն ձեւով վերջնական արժեթուղթերու հետ։ Ընկալագիրը ցոյց պիտի տայ այն պայմանաժամը, որու միջոցին Պանքան ճշդման գործողութիւնը պիտի կատարէ. այդ պայմանաժամը կարելի եղածին չափ կարճ պիտի ըլլայ։

HUILE de HOGG

ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Ցոյանի է թէ մորիւ ձկան իւղի գործածութիւնը, մանաւանդ ձըմեռը ո՛րքան օգտակար ու յանձնարարուած է, փափկակազմ անձերու (էրիկ մարդ, կին ու տղայ) անարիւնութեան եւ կուրծքի հիւանդութիւններէ տառապողներու։ Բայց անոր փրկարար արդիւնքները ձեռք բերելու համար, պէտք է որ այդ իւղը զուտ ու առաջին կարգի ըլլայ։ Հետեւաբար պէտք է զգուշանալ կեղծերէն ու աժան տեսակներէն, որոնք հրապարակին վրայ կը ծախուին, եւ որոնց գործածութիւնը աւելի վնասակար է քան օգտակար։

Պ. Հօկ Թէր-Նէօվի մէջ ձկնորսաններ ունի, ուր մորիւ ձկան իւղը մեծ խնամքով կը հանուի։ Այս իւղը, անաղարտ անաբանութեամբ, եռանկիւնաձեւ շիշերու մէջ դրուած է, որ ամէնուն ծանօթ է արդէն եւ Բարիզի Բժշկական ընկերութեան կողմէ երաշխաւորութեան դրոշմով մը կնքուած է։ Բոլոր նշանաւոր բժիշկները կէս դարէ ի վեր հիւանդներուն այս ձկան իւղը կը յանձնարարեն։ Կեղծերէն եւ նմանութիւններէն զգուշանալ։ Հօկի մորիւ ձկան իւղը կը ծախուի դեղագործներու եւ դեղավաճառներու քով։

EMULSION HOGG

Իբրծոմաֆսպ եր cօ եւ սուs կը պարունակէ

Միակ տէրն է Թ. Բ. Հօկ, 2 թիւ, Քասթիլիօն Բարիզ։ Մեծաքանակ կը ծախուի Լեւոնար Մաննիի քով, Նուսուէֆեան խան, Պոլիս։ 14—30

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՕՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ դրամը՝ Ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնները՝ Ֆր. 34,000,000.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՕՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանի բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրեալաց վճարուած շահաբաժիններու գումարը՝ Ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՕՐՔԻ տէնդինթեան բոլիսը մինչեւ հիմա ուսէր որ և է ընկերութենէ կը յանձնուած բոլիսներէն աւելի անկաշկանդ և շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, [illegible] ճամբորդութեան, ճամբ[illegible] [illegible] պատերազմի [illegible]։ Տենդինթեան բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխատուութիւններ 3 տարի ապահովագրեն վճարելէ յետոյ [illegible] ապահովագրեալին հաշուին աւանդ[illegible]։ [illegible] 30 օր պայմանաժամ [illegible] [illegible] 5 տարի [illegible] 5 առ 100 [illegible]։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՕՐՔ 4 առ 100 [illegible] [illegible]։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ժ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քննիչ Գասսուիրակ
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ

Պոլիս, Հավիպոյ խան
Վայվոտա փողոց, Վիթալյա խան
Ղալաթիա

ՉԷՅԹՈՒՏՍ ԲԱԹԷՆԹ
ԻՆՎԷՆՍԻՊԼ ՍԷՅՖՍ

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ ՆԱԽԿԻՆ ՏՆՕՐԷՆ ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԹԻ ՎԿԱՅԱԳԻՐԸ՝
Ուղղուած Չէյթուտս Բաթէնթ Էնտ Լիք Ընկերութեան

Պարոններ,

Մեծ հաճոյքով ձեզ կը ծանուցանեմ թէ Օսմ. Կայս. Պանքայի մէջ հաստատած ձեր դրամարկղի սենեակները կատարելապէս գոհ թողուցած են մեզ։ Կրնամ ըսել թէ այն ճարտարութիւնը որով հաստատուած են այդ դրամարկղի սենեակները, համապատասխանած են սեղանաւորական այդքան մեծ հաստատութեան մը պէտքերուն։

ԷՏՈՒԱՐՏ ԷՆՏ ՍԸՆ
Ալալէմճի խան, Պոլիս

Հայթայթիչ Օսմ. Կայս. Պանքայի դրամարկղի սենեակներ կազմակերպող գործակալութիւններ Ղալաթիոյ, Պոլսոյ եւ Բերայի մէջ, Մասնաճիւղեր Սքիւպի եւ Մանասթըրի մէջ։

ԵՕՍԹ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
ԲԱՐՁՐ. ԿԱԼԼԷՍԻ ԻՇԽԱՆԻՆ

Մեքենայի ամէնէն մեծ յանձնարարութիւնը որ եղած ըլլայ կառավարութեան մը, Ընկերութեան մը կամ անհատական Տան մը կողմէ, այն յանձնարարութիւնն է որ Եօսթ Թիբրայթըր Քըմբէնիի եղած ու Հնդկաստանի կառավարութեան յատկացուած է։ Երրորդ անգամ ըլլալով, Բրիտանական կառավարութիւնը 150 ՄԵՔԵՆԱՅԻ յանձնարարութիւն կուտայ Եօսթ Թիբրայթըր Քըմբէնիի, ինչ որ մինչեւ հիմա տրուած չէ ԲՆԱՒ։ Ասիկա անվիճելիօրէն ցոյց կուտայ թէ

Եօսթ գրելու լաւագոյն մեքենան է.

Արեւելքի համար Գործակալ
ԷՏՈՒԱՐՏՍ ԷՆՏ ՍԸՆ

Պոլիս, Ալալէմճի խան, Մէյտանճըգ փողոց։ 24—52

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատէով

Թր. Կ. Կրէ 2/14 Օգոստ. 1892
Թուականը
(20 Մէֆէր 1310)

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի ճամի Հ[illegible] փողոց Օսմ. Նամակատան դէմը։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Պոստ. Ղալաթիա

Գեր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զասօն
Մարբուճճըլար, Զարըլը խան. Թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

ԱՆՔՈՐ
Հիմնեալ 1858ին

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 168,000,000 | Վճարեալ գումարներ Ֆր. 277,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ
ՍԻԿՖՐԻՏ ԱՏԼԷՐ

Սթամպոլ Ապուս Էֆէնտի խան

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
10,000,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՎ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիտակ ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՔ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիօն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պէյրութ, Պրուսա, Դասթէմունի, Դամասկոս, Գօնիա, Լառնագա, Գահիրէ, Մէրսին, Միտիլլի, Ուշաք, Բորդ-Սայիտ, Սելանիկ, Սամսոն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գոնթ-գուրան) փոխատուութիւն կ'ընէ, արժէթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական օրտիններ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժէթուղթեր եւ արժէքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կըտրօններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, սակարանական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Պանքան հետեւեալ պայմաններով եւ տոկոսներով դրամ պահեստի կ'ընդունի.—

2 տարի պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 100ին 3 ու կէս տոկոս կուտայ. մէկ տարի պայմանաժամով պահեստի համար՝ տարեկան 100ին երեք։ 6 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 2 առ հարիւր, 3 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան $1^1/_2$ առ հարիւր։

Պոլսոյ գործակալութիւնը վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները կը ստանձնէ, եւ ասկէ զատ ապրանքներու վրայ փոխատուութիւններ կ'ընէ եւ գօնսինիասիոնով եւ ազատ տէբոզիթոյով ապրանքներ աւանդ կ'ընդունի։

Բերայի մասնաճիւղը նմանապէս կը կատարէ Պանքային վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները (բացի ապրանքներու վրայ կատարուածներէն), եւ անմիջապէս յանձնելու պայմանաւ կը գնէ եւ կը ծախէ զանազան վիճակահանութեանց արժէթուղթեր, ինչպէս Վիլ տը Բարիի, Բուլմէլիի երկաթուղեաց, Հելլենական կամ Բաղտատի վիճակահանութեան արժէթուղթեր եւլն. եւլն.։ Պոլսոյ գործակալութիւնը եւ Բերայի մասնաճիւղը կը ծախեն նաեւ Բումէլիի երկաթուղեաց արժէթուղթերու քուփոնները եւ Օսմ. Պանքային Թուրքիոյ մէջ հաստատուած միւս բոլոր գործակալութիւններուն նման կ'ընդունին տարեկան 2% տոկոսով մինչեւ 100 օսմ. ոսկի, ընթացիկ հաշիւ բանալով։

Օսմ. Պանքան $3^1/_2$% ֆրանսական եւ 3% գերմանական Ռանթերու փոխարէն գումարներ փոխ կու տայ, պզտիկ ընթացիկ հաշիւի դրութեամբ. յիշեալ Ռանթերը՝ պահեստի դրուած արժէթուղթերու յատուկ տուփէին մէջ կը պահուին։ Պահեստի դրուածներու քանակին աւելնալուն համեմատութեամբ, եղած փոխատուութիւնն ալ համեմատ կ'աւելնայ։

ԻՆՉ ԿԸՐՑՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլլան մայրերը անոնց լաւ սննդարար ուտելիք գտնելու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, ըստ որում, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղաքն սնուցանելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակաւոր բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու քննութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդունուած է։ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐը չօքոլայի պէս խիստ քաղցրահամ է և միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սննդարար ու կազդուրիչ. մայրական կաթին կրկին անգամը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'ուժովնան, կ'աճին, կը կայտառնան, շուտով ոտքի կ'ելլեն և ատամ հանելու ատեն ալ կր հանեն։

Հազարաւոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ Ֆօսֆաթին Ֆալիէռով սնեցող տղաք, քաջողջ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մարդիկ եղած են ապագային։

Ամէն հասակէ անձինք ունկնդիր է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը, Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու հղիներ, որոնց վերջին աստիճան օգտակար է սնունդը կու տայ։

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ 26—26

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվէրբուլի, Պորթոյի Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Բամսէգ	3000	Թիպա	2500
Անդիս	3000	Նէթիա	2400
Թէլաըը	3000	Ցարալիսա	2250
Քեանոբսս	3000	Բէրա	2250
Ձարոս	3000	Մեմֆիս	3000
Օսմանլի	3000	Կարոնն	1530
Մարգօթիս	2500	Պէլւզե	150

Ֆարօս շոգենաւը, Լիւաւթօ Նիրիէն, ամսոյս դէպի 25ին Լիվէրբուլէն հոս կ'ըլլայ սպասուի ընդհանուր վաճառքով,

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈՒԼ և ԸՆԿ.
Ուիթֆոլ խան
ԿԻՍՏԻՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
184 81 Փէյտա Եգլիդ Լէփսրա

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Co.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատւոյ վկայական եւ չզաղրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա (1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին
(2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։

Կալաթա (1. Սինկէր խան Թիւնէլի ետեւ
(2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։

Պոլիս (1. Սուլթան Համամ թիւ 2
(2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։

Սկիւտար Ջարշը պոյը, Թիւ 120։

Դասեր եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչութեան կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ օղլուի տունը։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՓՈՒՇՏԸՆ ԼԱՅՆԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հալի Կ Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Կօգօ	1011	Մալմօ	724	Բօզարիօ	186
Ալէքօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտօ	1695	Մարէնկօ	2373	Սարֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլօ	3709	Ֆիօնօ	1735
Արիոսթօ	2371	Ֆիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միրատօ	3537	Ֆիլվօ	1193
Քասանօ	1822	Ֆոմինօ	987	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Թէքօ	1200
Քորռոտինօ	1264	Ֆուրօ	2383	Հորացիօ	3600	Մօնթէպէլլօ	1735	Թասօ	1328
Քրակօ	1076	Ֆրարօ	1718	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Քլինօ	841	Ֆինանտօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրթօ	3827
Դէֆֆօ	4431	Էդօ	2464	Ինդօ	3540	Օթէլլօ	4100	Թօլէտօ	1470
Դէլօ	1671	Էլտորատօ	1526	Ինլօ	1090	Օնթարիօ	4086	Թօրինօ	487
Դալմօ	1837	Էլդօ	1841	Քլեօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ոլդենօ	2429
Դամէօ	1244	Էլօ	954	Քոլինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վաւրօ	1914
Դոգօ	1094	Էնկլանտ	1828	Քումօ	1700	Բօլօ	310	Վոլօ	1289
Զիրակօ	2729	Էռմինկօ	849	Լէօ	1053	Բրալմօ	2229	Վոլթուրնօ	2296
Միսէրօ	1831	Ֆրանչիսկօ	4532	Լէգանկօ	2272	Բրինտսի	1863	Ուելսօ	1850
Գիլօ	2697	Ֆլորէնցօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Բօլլօ	1612	Չէլօ	1300
Գոլտրոնօ	4235	Գոտիօ	1243	Լորէնցօ	3191	Բօմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հուլէն հոս հասած են,
Սաֆֆօ շոգենաւը, Նաւապետ Հօրնքասըլ
Մարինօ շոգենաւը, Նաւապետ Պօրսէլ։

Ընդհանուր վաճառքով Հուլէն հոս կը սպասուին,
Ալէքօ շոգենաւը, Նաւապետ Հիք, Նոյեմբեր 10ին,
Հօրացիօ շոգենաւը, Նաւապետ Քրօֆթ, Նոյեմբեր 25ին,
Դիմել առ գործակալ Ֆ. ՀԻԼԶ ԷՆՐԻԳԶ
Թիւ 23—24 Մէսաճէօ Միսէրի խան Ղալաթիա

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱՑ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Յուլիս
Գշ. 21/3 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Տարտանէլ, Այնորոզ, Սելանիկ, Իզմիր, Քիոս, Թարապացլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բորդ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Եշ. 23/5 Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
Շբ. 25/7 Մէթէլին, Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա, ժամ. 10ին միջօրէէն առաջ։
Օտեսա ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Կիր. 26/8 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Պաթում ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։
Գուրկազ, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՄԲԱՐՁԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՄԵԿՆՈՒԵԼԻՔ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Նոյ. 10ին Պիրինճի ըՍԷւ ծովէն,
ՎԵՐԱԴԱՌՆՈՒՄՆԵՐ
Նոյ. 10ին Պիրինճի, աւզ. Մար[illegible]
[illegible]
[illegible] 245 [illegible]
75 [illegible]
[illegible]
Վ 512 Բ. ՈՒԼՊՈՒԼ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԷՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվէրբուլի եւ Ամերիկայի միջեւ բանող շոգ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքդորիան	10500	Ջիավիա	3500
Աուէնեան	10500	Էճիփշեան	3500
Բէսիրիան	10500	Ալբերթըն	3000
Լանքաշիրեան	9000	Ալճէրիան	3500
Տիվոնշիրա	9000	Արապիան	3500
Կոլօմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Կօրնիշ	8000	Անտալուսիան	2500
Գալըդոնիան	8000	Ալգէրիէն	2500
Ֆիրսիեան	8000	Լէգապիա	2000
Գալիֆօրնիան	3700	Մէմֆիս	9X
Կավօնեան	3730	Օպորդօ	8X
Վիլամինեան	3700	Լիզպօն	[illegible]
Գոլգեան	3500		

Այս շոգենաւք [illegible] [illegible] Լիվէրբուլ [illegible] 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել
ԷՏՎԱՐ ԼԱՅՈՆՍ
[illegible]
800 [illegible]

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ամէն ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվէրբուլի եւ Ամերիկայի միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալվէրնիա	13900	Սիլվանիա	5598
Քարբանիա	13900	Քամպանիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրիա	3329
Քամբանիա	12950	Բավիա	2945
Կուլթանիա	8845	Թէրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէքրօ	2181
Աուրանիա	7269	Եէգիպաւլիկ	16 1

Դիմել առ ՃՈԼԻ և ՍԻԿԸՐ
Joly et Seager
Ղալաթիա Թիւ 6, 7, 8 [illegible]
Քարա [illegible] փողոց։ 211

ԹԵՐԹՕՆ "ԱՐԵՒԵԼՔ„Ի (182)

ՖՈՐԹՈՒՆԷ ՏԸ ՊՈՒԱԳՕՊԷ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ԱՆՄԵՌՈՒԿՆԵՐՈՒ ՓՈՒՆՋԸ

Է

—Ապացո՞յց մը, ի՞նչ ապացոյց։

—Ստոյգ ապացոյց մը։ Դուք ալ չպիտի տարակուսիք այդ մասին, եթէ երբեք մտիկ ընէք ինծի։ Միայն առաջուց ըսեմ թէ քիչ մը երկար պիտի տեւէ ըսելիքս։

—Խօսէ՛։ Ես համբերութիւն ունիմ մտիկ ընելու։ Եւ եթէ կ'ուզես որ քեզի ներեմ, բան մը մի՛ ծածկեր ինծի։

—Խոստովանութեամբ մը պիտի սկըսիմ, որ զարմացում պիտի պատճառէ ձեզի։ Գնդապետին արկղիկին եւ յիսուն հազար ֆրանքի գողութեան դէպքէն առաջ փորձ մըն ալ կատարուած է զոր ես ու Վիննորի հաստատեցինք։

—Ու ինծի իմա՞ց չտուիք։

—Վիննորի կ'ուզէր ձեզի իմաց տալ։ Ես հակառակեցայ այդ բանին։ Ձորեքշաբթի իրիկուն մը միասին ճաշած՝ ձեր տունը կու գայինք, իրիկունը անցընելու համար։ Լոյս տեսանք գրասենեակին մէջ ու ներս մտանք։ Շատ պիտի զարմանաք՝ իմանալով մեր հոն գտածը. կնոջ մը ձեռքը՝ որ դրամարկղին մեքենական ծուղակին մէջ բռնուած էր։

—Ձեռք մը. ինչ անհեթեթ բաներ կ'ըսես ինծի։

—Այո՛, ձեռք մը զոր այդ կնոջ մեղսակիցներէն մէկը կտրած էր։ Սէնի մէջ նետեցի այդ ձեռքը՝ Բոնքորտի կամուրջէն. որսացին այդ ձեռքը ու Մորկի մէջ ցուցադրեցին զայն, ուր գողցուեցաւ յետոյ։

—Ինչ, լրագիրները այնքան զբաղեցնող այդ պատմութիւնը...

—Իբր մեկնակէտ ունեցած է ձեր դրամարկղին վրայ կատարուած գողութեան փորձ մը։ Վիննորի ու ես կրնայինք յայտնել առեղծուածին պատճառը՝ որ այնքան զբաղեցուց ամբողջ Բարիզը։

—Ու չըրի՞ք զայդ։ Անիրա՛ւ բան է ատիկա։

—Գլխուս մէջ սա գաղափարը դրած էի թէ առանձին պիտի գտնեմ այդ ձեռքին տէրը։

—Չեմ զարմանար քու ընթացքիդ վըրայ, որովհետեւ լաւ կը ճանչնամ քեզ։ Բայց ի՞նչպէս կ'ըլլայ որ Վիննորի անսացած է քու արտառոց խորհուրդիդ։ Իր պարտականութիւնն էր ինծի իմաց տալ իրողութիւնը, որով անբացատրելի է իր լուռ մնալը։

—Ես բռնադատեցի զայն։

—Աղէ՞կ պատճառ, չիտակը։ Իմ պաշտօնեաս էր որ զիս խաբեց։ Երբեք այդ բանը չպիտի ներեմ անոր։ Եթէ իր պարտքը կատարէր՝ պատահածներէն ո՛չ մէկը տեղի պիտի ունենար։ Զգուշութիւններ ձեռք պիտի առնէի եւ գողերը նորէն փորձ չպիտի կատարէին։

—Կը խոստովանիմ առոր ճշմարտութիւնը, եւ յաճախ ինքզինքս մեղադրած եմ՝ չյայտնելու դէպքերու պատճառ եղած ըլլալուս համար։ Բայց շատ ուշ էր արդէն։ Այնպիսի ձեռնարկի մը մէջ նետուեցայ՝ զոր կ'ուզէի լաւ վախճանի մը յանգեցնել։

—Ի՞նչ ձեռնարկ, հարցուց Պ. Տորժէր անհամբերութեամբ։

—Կ'ուզէի գիտնալ թէ Ռոպէր տը Բարնէվիլ յանցաւո՞ր էր։ Պատճառներ ունէի այդ մասին տարակուսելու, պատճառներ զորս գիտէք հիմա։ Այսպէսով էի գողութեան մասնակցած չըլլալուն համար, քանի որ անիկա ձեր սրահին մէջ կը գտնուէր գողութիւնը գործուած պահուն։ Գալով երկրորդ պատճառին...

Մաքսիմ ընդմիջեց խօսքը, գրասենեակի ծառայի մը ներս մտնելը տեսնելով, որ կու գար իմացնել թէ գնդապետ Պորիսօֆ կը խնդրէր տեսակցիլ Պ. Տորժէրի հետ՝ շատ ստիպողական գործի մը նկատմամբ։

—Ժամանակ չունիմ, պատասխանեց գնդապետը մէկէն ի մէկ։

—Ներեցէք մօրեղբայր, կը հաճի՞ք Պ. Պորիսօֆը ընդունիլ եւ ինծի թող տալ որ ներկայ գտնուիմ տեսակցութեան։ Աւելի չպիտի ըլլամ, որովհետեւ վստահ եմ թէ ձեր նախկին քարտուղարին վրայ խօսելու համար տեսակցիլ կ'ուզէ։

—Ինչպէ՞ս կրնաս այդ բանը ենթադրել, ըսաւ Պ. Տորժէր ուսերը ցնցելով։ Գնդապետը կարեւոր գումար մը ունի իմ քովս։ Աւելի հաւանական է որ իր գործերուն համար կու գայ։

Զինքը այս պահուս մտազբաղ ընող գործը դրամական չէ, պատասխանեց Մաքսիմ վստահ շեշտով մը։ Դրաւ կը գնեմ որ խօսակցութիւնը միմիայն Պ. տը Բարնէվիլի վրայ պիտի դառնայ։ Եթէ թոյլատրէք զիս՝ ներկայ գտնուելու, աւելի արագօրէն պիտի իմանաք ձեզի ըսելիքներս, նաեւ չգիտցածներս ալ պիտի իմանամ։

—Շա՛տ լաւ, բայց եթէ Պ. Պորիսօֆ ուզէ առանձին տեսակցիլ ինծի հետ, չեմ կրնար քու ներկայութեանդ վրայ պնդել։

—Փորձեցէք, սիրելի մօրեղբայր։ Դրաւ կը դնեմ որ չպիտի ուզէ ճամբու դնել զիս։

—Տեսնենք, մրմնջեց սեղանաւորը։ Եթէ ստիպուիմ քենէ խնդրելու որ դուրս ելլես, մօտակայ սենեակին մէջ կը սպասես ինծի, եւ յետոյ մեր խօսակցութիւնը կը վերսկսինք ձգած տեղերնուս։ Ներս մտցուցէք գնդապետ Պորիսօֆը, ըսաւ Պ. Տորժէր, խօսքը ուղղելով ներս մտնող ծառային։

Վայրկեան մը յետոյ դուռը բացուեցաւ եւ գնդապետը ներս մտաւ։

—Ներեցէք, պարոն, եթէ երբեք պընդեցի ձեր կողմէ ընդունուելուս համար, ըսաւ Պորիսօֆ, ցուրտ բարեւ մը տալէ յետոյ։ Այս իրիկուն Ռուսիա կը մեկնիմ. կ'ուզէի ձեզ տեսնել՝ մեկնելէ առաջ։

—Ձեր տրամադրութեան տակ կը գտնուինք ես ու մօրեղբայրս, բայց եթէ կ'ուզէք՝ առանձին տեսակցինք։

—Արդէն պատիւ ունեցած եմ տեսնելու Պ. Մաքսիմ Տորժէրը, ըսաւ Պորիսօֆ դանդաղօրէն. ուրախ եմ անոր հանդիպելուս, որովհետեւ հոս եկայ՝ ձեզի խօսելու համար պատմութեան մը վրայ՝ որուն ինք ալ խառնուած է։

—Իրա՞ւ կ'ըսէք, գոչեց Պ. Տորժէր, զարմացած այս սկզբնաւորութեան վրայ։

—Եթէ երբեք հոս ալ չգտնուէր, պիտի խնդրէի որ մարդ ղրկէք ետեւէն։

—Ըսել է աղէկ հանդիպեցաւ։ Կը հաճի՞ք նստիլ եւ ձեր այցելութեան շարժառիթը բացատրել։

Գնդապետը նստեցաւ եւ Մաքսիմ այնպիսի նայուածք մը ուղղեց մօրեղբօրը որ կը նշանակէր. ես ձեզի չըսի՞։

—Թերեւս կը գուշակէք այն պատճառը՝ զոր կը բռնադատէ զիս Բարիզէն մեկնիլ յանկարծ, ըսաւ Պորիսօֆ։

—Ո՛չ, պատասխանեց սեղանաւորը։

—Լրագիր չկարդացի՞ք։

—Ո՛չ տակաւին։ Շատ զբաղած էի այս առտու։

—Ըսել է չէք գիտեր Բեդերապուրկի մէջ գործուած ոճիրը։

—Ի՞նչ, նորէ՞ն։

—Այս անգամ չարագործները չեն յաջողեր եւ հրաշքով ազատեր է ոճրին զոհը։

—Զարհուրելի՜ բան, ըսաւ Պ. Տորժէր հառաչելով։ Կարծեմ թէ ատիկա ալ այն աւազակներուն գործն է զորս ծայրայեղ կը կոչէք։

—Անտարակոյս։ Ընկերութեան ու մարդկութեան թշնամի դասակարգ մըն են անոնք։ Այդ պատճառաւ անձնուէր մարդոց աջակցութեան դիմում կ'ըլլայ։ Ես ալ անոնցմէ ըլլալով կը մեկնիմ։

—Գնդապետ, կը մաղթեմ որ յաջողիք։ Ես ալ կ'ատեմ ընտանիքի ու սեփականութեան թշնամիները, ըսաւ Պ. Տորժէր։ Անշուշտ կ'ուզէք իմ քովս ունեցած դրամներդ առնել։ Հրաման պիտի տամ որ այսօր իսկ վճարեն ձեզ։

(Շարունակելի)